

**ПОСЛОВНИК
ДОМА НАРОДА
ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

(Неслужбени пречишћени текст „Службени гласник БиХ“, бр. 58/14, 88/15, 96/15 и 53/16)¹

**ПОГЛАВЉЕ I - Конституисање Дома
Одјељак А. Конституисање Дома**

Члан 1.

(Организовање и рад Дома)

Дом народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Дом) организује се и ради у складу са Уставом Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Устав БиХ), законом и овим пословником.

Члан 2.

(Конститутивна сједница)

- (1) Дом се конституише одржавањем прве сједнице тог мандата, а конституисање је завршено избором предједавајућег и два замјеника предједавајућег.
- (2) Прву сједницу Дома, након избора, сазива Колегијум Дома из претходног сазива, ако законом није другачије регулисано.
- (3) Док се не изабере предједавајући, првом сједницом предједава најстарији изабрани или најстарији изабрани присутни делегат као привремени предједавајући.
- (4) Након отварања прве сједнице, привремени предједавајући чита листу делегата.

Члан 3.

(Свечана изјава)

Делегати преузимају дужност заједничким давањем и појединачним потписивањем свечане изјаве која гласи: "Обавезујем се да ћу савјесно обављати повјерене ми дужности; поштовати Устав Босне и Херцеговине; у потпуности спроводити Општи оквирни споразум за мир у Босни и Херцеговини; штитити и заузимати се за људска права и основне слободе; те штитити интересе и равноправност свих народа и грађана."

---

¹Овај неслужбени пречишћени текст садржи: Пословник Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“ број 58/14); Измјене Пословника Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“ број 88/15) - **означено подељаним словима**; Измјене и допуне Пословника Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“ број 96/15) – *означен косим словима*, Допуне Пословника Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“ број 53/16) – означено подвучено.

Овај пречишћени текст представља неслужбену верзију и на њега се не може позивати приликом службене употребе.

Одјељак Б. Клубови народа

Члан 4.

(Начин оснивања клубова народа)

(1) Након што делегати дају свечану изјаву, Дом оснива три клуба делегата конститутивних народа (у даљем тексту: клубови народа):

- а) Клуб делегата бошњачког народа;
- б) Клуб делегата хрватског народа;
- ц) Клуб делегата српског народа.

(2) Клубови народа оснивају се као облик дјеловања делегата у Дому, нарочито у припреми, предлагању и разматрању тачака дневног реда сједнице Дома.

Члан 5.

(Организација клубова народа)

Сваки клуб народа самостално уређује своју организацију и начин рада те бира предсједавајућег и замјеника предсједавајућег.

Члан 6.

(Услови за рад клубова народа)

(1) Ради стварања услова за учешће у активностима Дома, клубови народа имају право на службене просторије, финансијска средства, административне, техничке и друге услове за рад.

(2) О начину и могућностима коришћења права из става (1) овог члана одлучује Заједничка комисија за административне послове.

Одјељак Ц. Предсједавајући, први и други замјеник предсједавајућег Дома

Члан 7.

(Избор предсједавајућег и замјеника предсједавајућег Дома)

(1) Након што су основани клубови народа, Дом међу својим члановима бира по једног представника из сваког конститутивног народа који ће обављати дужности: предсједавајућег, првог замјеника предсједавајућег и другог замјеника предсједавајућег Дома. Предсједавајући не може бити изабран из истог конститутивног народа као предсједавајући Представничког дома.

(2) Сваки клуб народа и сваки делегат има право да предложи кандидате за ове дужности. Након што се утврди листа кандидата за свако мјесто, гласа се. Ако за једно мјесто има више кандидата, прво се гласа за кандидата којег је предложио клуб народа.

(3) Ако од више кандидата за једно мјесто ниједан кандидат није добио потребну већину или су добили исти број гласова, гласање се понавља за два кандидата који су добили највише или исти број гласова.

(4) Одлука о избору доноси се на начин утврђен за одлучивање у Дому. У случају усаглашавања, усаглашавање ће обавити предсједавајући клубова народа. Ако усаглашавање не успије, гласање се понавља.

(5) Ако ниједан кандидат није добио потребну већину, гласање се у цјелини понавља.

ПОГЛАВЉЕ II - Права и дужности делегата

Члан 8.

(Учешће у раду)

(1) Делегат има права и дужности утврђене Уставом БиХ, законом, одлуком, Кодексом понашања посланика и делегата у Парламентарној скупштини БиХ (у даљем тексту: Кодекс) и овим пословником.

(2) Делегат има право и дужност да присуствује сједници Дома и сједници комисија Дома чији је члан. Он учествује у њиховом раду и ангажује се на проналажењу рјешења и доношењу одлука којима се обезбјеђује извршавање уставних надлежности институција БиХ.

(3) У остваривању својих дужности делегат може учествовати у раду комисија чији није члан, осим у раду Заједничке комисије за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ, без права гласа.

(4) Делегат који је спријечен да присуствује сједници Дома или сједници комисије чији је члан, или који мора напустити сједницу за вријеме њеног трајања, на вријеме обавјештава предједавајућег Дома или предједавајућег комисије и износи разлоге свог одсуства.

Члан 9.

(Делегатске иницијативе)

Делегат има право да иницира усвајање, измјене или допуне Устава БиХ, закона и других аката, те да примјењује друге поступке садржане у овом пословнику.

Члан 10.

(Обавјештавање делегата и достављање материјала)

Делегат се, у складу са Пословником, благовремено обавјештава о активностима Дома и доставља му се одговарајући материјал.

Члан 11.

(Права и дужности делегата)

(1) Делегат има право на слободу дјеловања и изражавања.

(2) Делегат је дужан да се бави питањима од политичког и јавног интереса.

(3) Права и дужности из ст. (1) и (2) овог члана делегат остварује у Парламентарној скупштини БиХ, у домаћим и међународним институцијама у које је изабран као делегат – представник Парламентарне скупштине БиХ, комуницирањем с грађанима, невладиним организацијама, представницима свих нивоа власти и политичких партија у Босни и Херцеговини, представницима других држава, међународних организација, на јавним скуповима, те путем средстава јавног информисања.

Члан 12.

(Чување тајности)

(1) Делегат је обавезан да штити тајне податке у складу с одредбама Закона о заштити тајних података БиХ, као и личне податке у складу с другим релевантним законима.

(2) Прије достављања материјала делегату, предсједавајући Дома и предсједавајући комисија Дома одлучују о степену повјерљивости материјала припремљеног у Дому, у складу са законом.

Члан 13.

(Радноправни статус делегата)

Делегат који има статус стално запосленог у Парламентарној скупштини БиХ има право на плату за обављање дужности и друге накнаде, у складу са законом и одлукама Заједничке комисије за административне послове, а сви делегати имају право на делегатски паушал, те право на накнаду одређених материјалних трошкова.

Члан 14.

(Делегатска легитимација)

(1) Делегату се издају делегатска легитимација и гласачка картица с бројем за чију је употребу одговоран. Делегатска легитимација и гласачка картица с бројем не могу се давати ниједном другом лицу ни делегату.

(2) У делегатској легитимацији обавезно се наводи: име и презиме делегата, имунитетско право и друга права одређена законом.

(3) Колегијум Дома утврђује садржај, форму и начин вођења евиденције о делегатској легитимацији и гласачкој картици с бројем.

(4) Секретар Дома, уз консултације са носиоцем легитимације, задужен је за уписивање података у легитимацију, њено издавање и вођење евиденције.

Члан 15.

(Имунитет)

Чланом 1. Измјена Пословника („Сл.гласник БиХ“, број 88/15-студио на снагу 25.11.2015. године) члан 15.измјењен.

(1) У складу са Уставом БиХ и законом, делегат неће бити кривично или грађански одговоран за било који поступак извршен у оквиру својих дужности у Парламентарној скупштини БиХ.

(2) Одлуку да ли је поступак извршен у оквиру дужности у Парламентарној скупштини БиХ доноси надлежни суд у складу са Законом о имунитету БиХ.

Члан 16.

(Оставка делегата)

Делегат има право да поднесе оставку на делегатску дужност у складу са законом, о чему обавјештава предсједавајућег Дома.

ПОГЛАВЉЕ III - Организација Дома

Одјељак А. Колегијум Дома и Заједнички колегијум оба дома Парламентарне скупштине БиХ

Члан 17.
(Колегијум Дома)

- (1) Колегијум Дома чине: предсједавајући, те први и други замјеник предсједавајућег Дома.
- (2) У саставу Колегијума Дома настојаће се обезбиједити заступљеност оба пола.
- (3) Предсједавајући, те први и други замјеник предсједавајућег Дома имају право да поднесу оставку на ту дужност, коју подносе Дому у писаној форми или усмено на сједници Дома.
- (4) Предсједавајући или замјеник предсједавајућег Дома који поднесе оставку може да затражи хитну расправу у вези са оставком. Ако и након расправе остане при оставци, упражњена позиција попуњава се у складу с одредбама овог пословника.
- (5) У случајевима када је један од чланова Колегијума Дома спријечен да присуствује сједници Колегијума Дома или Дома, може га замијенити предсједавајући клуба народа чији је члан одсутни члан Колегијума Дома или делегат којег овласти.
- (6) Представник одсутног члана Колегијума Дома има овлашћења да учествује у раду Колегијума Дома и Заједничког колегијума оба дома Парламентарне скупштине БиХ, те да гласа о одлукама које колегијуми доносе у складу с овим пословником.
- (7) У случају да мјесто предсједавајућег, првог или другог замјеника предсједавајућег Дома остане упражњено, Дом бира једног од својих чланова из истог конститутивног народа којем припада и одсутни предсједавајући или замјеник предсједавајућег, који ће попунити упражњено мјесто.

Члан 18.
(Надлежности Колегијума Дома)

Колегијум Дома надлежан је за:

- а) стварање претпоставки за потпуно остваривање права и дужности делегата, која су у вези с обављањем њихове дужности;
- б) остваривање сарадње с Представничким домом, укључујући одржавање заједничке сједнице оба дома Парламентарне скупштине БиХ на захтјев Колегијума Представничког дома, и за одржавање сједнице Заједничког колегијума оба дома Парламентарне скупштине БиХ;
- ц) остваривање права и дужности Дома према Предсједништву БиХ и Савјету министара БиХ, у складу са Уставом БиХ, законом и овим пословником;
- д) разматрање иницијатива и приједлога поднесених Дому у вези с њиховом усклађеношћу с овим пословником;
- е) одлучивање о томе која је комисија надлежна за разматрање приједлога закона и других иницијатива;
- ф) консултације с Колегијумом Представничког дома у вези с утврђивањем годишњег календара сједница;
- г) утврђивање приједлога за именовање и разрјешење секретара Дома и секретара Заједничке службе Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ;
- х) именовање и разрјешење руководећих државних службеника на приједлог Колегијума Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ и у складу с Одлуком о организацији Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ;

- и) остваривање сарадње с политичким партијама, организацијама и удружењима грађана;
- ј) одлучивање о тумачењу овог пословника, док питање не регулише Дом;
- к) консултације у вези с припремањем дневног реда сједнице Дома;
- л) сва друга питања која би могла утицати на рад Дома и обављање и других послова које му Дом и овај пословник стављају у надлежност.

Члан 19.

(Сазивање сједница и доношење одлука Колегијума Дома)

- (1) Колегијум Дома састаје се по потреби, а најмање једном у 15 дана.
- (2) Сједницу Колегијума Дома сазива предсједавајући Дома у року од седам дана на захтјев било којег члана Колегијума Дома. Ако је предсједавајући спријечен или одбије да сазове сједницу Колегијума Дома на захтјев осталих чланова Колегијума Дома, један од тих чланова може сазвати сједницу Колегијума Дома, у року од седам дана.
- (3) Кворум чине два члана Колегијума Дома. Колегијум Дома доноси своје одлуке консензусом присутних чланова. Ако напори да се постигне консензус не успију, одлуке доноси Дом.

Члан 20.

(Други учесници на сједницама Колегијума Дома)

- (1) Сједници Колегијума Дома, по потреби, могу присуствовати и остали делегати и лица која позове предсједавајући, а који немају право одлучивања.
- (2) На сједнице или дијелове сједница Колегијума Дома на којима се разматрају питања из члана 18. тачке к) овог пословника и у другим случајевима, према оцјени Колегијума Дома, позива се представник Савјета министара БиХ. Став представника Савјета министара БиХ не утиче на усвајање одлуке.

Члан 21.

(Заједнички колегијум оба дома Парламентарне скупштине БиХ)

Чланом 1. Измјена и допуна Пословника ДОма народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 96/15) – ступио на снагу 16.12.2015. године, у ставу 5), иза тачке и) додаје се нова тачка д), а досадашње тачке д), е), ф) и з) постају тачке е), ф), з) и х).

- (1) Сједница Заједничког колегијума оба дома Парламентарне скупштине БиХ (у даљем тексту: Заједнички колегијум) одржава се најмање једном мјесечно.
- (2) Заједничким колегијумом наизмјенично предсједавају предсједавајући домова. Прву сједницу Заједничког колегијума сазивају предсједавајући оба дома Парламентарне скупштине БиХ (у даљем тексту: оба дома). Сљедећу сједницу сазива предсједавајући Дома који предсједава сједницом. Ако је предсједавајући Дома народа или Представничког дома спријечен или ако одбије да сазове сједницу Заједничког колегијума, сједницу Заједничког колегијума може сазвати сваки од његових замјеника.
- (3) Кворум чини већина чланова Заједничког колегијума, под условом да су присутна најмање два члана из сваког дома. Заједнички колегијум доноси одлуке консензусом

оних чланова који су присутни и који гласају. Ако напори да се постигне консензус не успију, коначне одлуке доносе домови.

(4) Када се тако одлучи, у раду Заједничког колегијума могу учествовати представници клубова народа и клубова посланика.

(5) Заједнички колегијум надлежан је за:

- а) иницирање и координирање међупарламентарне сарадње;
- б) именовање чланова привремених делегација које учествују на међупарламентарним скуповима, о чему обавјештавају клубове народа и клубове посланика;
- ц) одлучивање о начину и роковима расправа у вези с одлукама које захтијевају одобрење оба дома;
- д) у складу са чланом 25. став (2) Кодекса, разматра жалбе делегата на одлуке Заједничке комисије за људска права, којом је изречена мјера о повреди Кодекса;
- е) утврђивање критеријума за избор чланова сталних делегација Парламентарне скупштине БиХ;
- ф) сазивање и организовање заједничке сједнице оба дома;
- г) сазивање заједничких састанака са Савјетом министара БиХ;
- х) обављање и других послова које му домови стављају у надлежност и који су утврђени пословницима домова.

Одјељак Б. Предсједавајући Дома

Члан 22.

(Ротација на дужности предсједавајућег Дома и предсједавање сједницама)

(1) Предсједавајући Дома аутоматски се ротира на тој дужности, без гласања, сваких осам мјесеци, почевши од дана избора предсједавајућег.

(2) Ако предсједавајући Дома не присуствује сједници Дома, дужност предсједавајућег обавља први замјеник предсједавајућег Дома. Ако први замјеник предсједавајућег не присуствује сједници Дома, дужност предсједавајућег обавља други замјеник предсједавајућег Дома.

Члан 23.

(Дужности предсједавајућег Дома)

(1) Предсједавајући Дома:

- а) представља Дом;
- б) учествује у припреми, сазива и предсједава сједницом Дома;
- ц) учествује у припреми, сазива и предсједава сједницом Колегијума Дома;
- д) иницира расправу о питањима из надлежности Дома;
- е) усмјерава расправу, даје ријеч учесницима у расправи и одузима је према овом пословнику;
- ф) ограничава трајање расправе у вези с једним или више питања, ако је потребно, како би се обезбиједило разматрање усвојеног дневног реда у цјелини;

- г) предузима све потребне мјере како би се обезбиједила мирна и уредна расправа, укључујући и одгађања за краће вријеме;
  - х) брине о досљедној примјени овог пословника;
  - и) задужен је за примјену принципа јавности рада Дома и комисија Дома;
  - ј) ствара претпоставке за потпуно остваривање права и обављање дужности делегата у Дому у оквиру надлежности Дома;
  - к) потписује законе и друге акте које Дом усвоји;
  - л) даје упутства секретару Дома у вези с обављањем задатака и дужности;
  - м) обавља друге дужности у складу с одлукама Дома.
- (2) У обављању поменутих дужности, предсједавајући Дома консултује се са замјеницима предсједавајућег.
- (3) У случају спријечености предсједавајућег, дужност предсједавајућег преузима први замјеник предсједавајућег, а у његовом одсуству, други замјеник предсједавајућег.

Одјељак Ц. Опште одредбе о комисијама Дома

Члан 24.

(Оснивање комисија)

Дом оснива сталне и привремене комисије Дома и, заједно с Представничким домом, заједничке сталне и привремене комисије оба дома Парламентарне скупштине БиХ.

Члан 25.

(Привремене комисије Дома)

- (1) Дом својим закључком може, на приједлог делегата или клуба народа, основати привремене комисије Дома или, на приједлог Представничког дома, привремене заједничке комисије:
- а) комисије за извршење или припремање одређеног акта или питања,
  - б) истражне комисије.
- (2) Предлагач је дужан да предложи циљеве и задатке комисије.
- (3) Дом закључком утврђује задатке и састав комисије.

Члан 26.

(Именовање чланова комисија)

- (1) Дом именује чланове комисија. Именовање мора бити у складу са расподјелом мјеста у Дому.
- (2) Сталне комисије имају шест чланова, док привремене комисије Дома могу имати до шест чланова. Комисије се попуњавају сразмјерно клубовима народа у Дому, од којих су двије трећине чланова изабране с територије Федерације БиХ, а једна трећина с територије Републике Српске.
- (3) Прву сједницу комисије сазива секретар Дома.
- (4) Комисија међу својим члановима бира предсједавајућег, те првог и другог замјеника предсједавајућег. Они се бирају из три конститутивна народа.

(5) До избора предсједавајућег, сједницом предсједава најстарији изабрани члан комисије.

Члан 27.

(Мишљења, приједлози и извјештаји комисије)

(1) Комисија даје мишљења, подноси приједлоге и извјештаје Дому и обавља друге послове како је прописано овим пословником или законом. Комисија одлучује о питањима која јој Дом пренесе у надлежност, с тим што се на комисију не може пренијети надлежност за усвајање закона.

(2) Комисија подноси Дому једном годишње извјештај о свом раду.

Члан 28.

(Организовање рада комисије)

Предсједавајући комисије, у сарадњи с њеним секретаром, организује рад комисије. Предсједавајући комисије има иста овлашћења и компетенције као предсједавајући Дома, примијењено на поступке и расправе у комисији.

Члан 29.

(Први и други замјеник предсједавајућег комисије)

(1) Ако предсједавајући комисије не присуствује сједници комисије, дужност предсједавајућег обавља први замјеник предсједавајућег. Ако први замјеник предсједавајућег не присуствује сједници комисије, дужност предсједавајућег обавља други замјеник предсједавајућег.

(2) Ако мјесто предсједавајућег комисије или једног од његових замјеника остане упражњено, комисија одређује једног од својих чланова да привремено попуни упражњено мјесто и о томе обавјештава Дом.

Члан 30.

(Сазивање сједница комисије)

(1) Сједницу комисије сазива предсједавајући комисије на сопствену иницијативу и на приједлог Колегијума Дома или замјеника предсједавајућег те комисије или најмање једне трећине чланова комисије, као и у случају из члана 29. став (1) овог пословника.

(2) Предсједавајући сазива сједницу комисије пет дана прије одржавања сједнице, осим ако не постоје оправдани разлози за њено сазивање у краћем року. Делегату се на вријеме доставља материјал који је у вези с дневним редом сједнице.

(3) Ако предсједавајући комисије не сазове сједницу када се то од њега затражи, сједницу сазива један од замјеника предсједавајућег комисије.

(4) Сједници комисије могу присуствовати делегати који нису чланови те комисије, као и стручњаци за поједине области, без права одлучивања, осим сједници Заједничке комисије за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ.

Члан 31.**(Доношење одлука у комисијама)**

(1) Комисија одлучује простом већином, уз услов да је присутна најмање већина њених чланова.

(2) Приликом доношења коначних одлука о којима се не изјашњава Дом, комисија одлучује већином у којој морају бити заступљена сва три конститутивна народа, с тим што председавајући, први и други замјеник председавајућег комисије настоје да постигну сагласност. Ако се постигне сагласност, о одлуци се поново гласа на сједници комисије.

Члан 32.**(Сарадња с другим комисијама)**

Комисија сарађује с другим комисијама Дома, одговарајућим комисијама Представничког дома и заједничким комисијама оба дома Парламентарне скупштине БиХ о питањима од заједничког интереса.

Члан 33.**(Сарадња с другим институцијама)**

У обављању дужности из своје надлежности, комисија може сарађивати с одговарајућим тијелима Предсједништва БиХ, Савјета министара БиХ и ентитетских парламената, и другим тијелима и институцијама на свим нивоима власти, као и с грађанима и њиховим удружењима.

Члан 34.**(Овлашћења комисије)**

Комисија може:

- а) спровести јавна или затворена саслушања, самостално или с другим надлежним комисијама;
- б) позивати и саслушати свједоке из било које институције у Босни и Херцеговини и може од њих захтијевати да одговоре на сва питања и изнесу све чињенице и информације, као и оне које представљају тајни податак;
- ц) покренути питање одговорности за неодазивање позиву комисије, давање лажних или нетачних изјава комисији под заклетвом;
- д) захтијевати извјештај од било којег изабраног и именованог званичника, службеника или институције;
- е) захтијевати помоћ ревизора;
- ф) затражити помоћ независних стручњака ван институција у Босни и Херцеговини.

Члан 35.**(Јавно саслушање)**

(1) Јавно саслушање спроводи се када се оцијени да је то потребно, ради прибављања информација или стручних мишљења, сагледавања стања у појединим областима из надлежности комисије и проналажења рјешења за одређена питања.

(2) Одлуку о спровођењу саслушања доноси Дом или комисија.

(3) Када одлуку о спровођењу саслушања доноси Дом, Колегијум Дома обавјештава комисију која је одређена за спровођење саслушања. Одлука Дома садржи:

а) предмет саслушања;

б) имена лица која је потребно позвати;

ц) рок за спровођење саслушања.

(4) Када одлуку о спровођењу саслушања доноси комисија, предсједавајући комисије упознаје Колегијум Дома, а када одлуку о спровођењу саслушања доноси заједничка комисија оба дома Парламентарне скупштине БиХ, предсједавајући комисије упознаје колегијуме оба дома. Одлука комисије о спровођењу саслушања садржи елементе из става (3) овог члана.

(5) Комисија која је одређена за спровођење саслушања или која је одлучила да спроведе саслушање, утврђује термин саслушања и у писаној форми позива лица из члана 30. тачка б) овог пословника.

(6) Саслушање се, у правилу, снима фонографски, односно о њему се води записник, а техничке и друге исправке могу се вршити само у договору, и уз сагласност лица која су предмет саслушања.

(7) Комисија ће одлучити да се дио саслушања затвори за јавност ако процијени да су питања о којима се спроводи саслушање осјетљива за националну или личну безбједност.

(8) Јавно саслушање није допуштено ако је ријеч о питањима о којима се води судски поступак.

(9) Комисија сачињава и Дому доставља извјештај о саслушању, који садржи суштину излагања, а заједничка комисија оба дома Парламентарне скупштине БиХ извјештај подноси домовима. Комисија може предложити Дому на усвајање и одговарајуће закључке.

Члан 36.

(Поткомисија или радна група)

Ради проучавања одређених питања из своје надлежности, припреме извјештаја или закона, комисија може основати поткомисију или радну групу и утврдити њену надлежност.

Члан 37.

(Процедуре)

У случајевима који нису посебно регулисани овим пословником, процедуре у комисијама прате основне одредбе о законодавним активностима.

Одјељак Д. Сталне комисије Дома

Члан 38.

(Сталне комисије)

Дом има сљедеће сталне комисије:

а) Уставноправну комисију;

б) Комисију за спољну и трговинску политику, царине, саобраћај и комуникације;

ц) Комисију за финансије и буџет.

Члан 39.

(Уставноправна комисија)

Чланом 2. Измјена Пословника („Сл.гласник БиХ“, број 88/15 -ступио на снагу 25.11.2015. године) у члану 39. став (1) тачка ј) брише се.

(1) Уставноправна комисија:

- а) прати спровођење Устава БиХ;
- б) разматра питања значајна за уставни поредак Босне и Херцеговине и даје иницијативу за амандмане на Устав БиХ;
- ц) испитује и доставља Дому мишљења о приједлозима амандмана на Устав БиХ;
- д) спроводи јавну расправу о приједлозима амандмана на Устав БиХ или приједлозима закона, те обавјештава Дом о резултатима јавне расправе;
- е) разматра приједлоге закона које Дом треба да усвоји, у вези с њиховом усклађеношћу са Уставом БиХ и правним системом Босне и Херцеговине, као и у вези с правном обрадом те Дому подноси извјештај с мишљењем и приједлозима и правно-техничким исправкама очигледних грешака у тексту;
- ф) разматра питања законодавне методологије и друга питања значајна за усклађеност правно-техничке обраде аката које Дом треба да усвоји;
- г) доставља мишљења Уставном суду БиХ;
- х) учествује у припреми програма рада из области законодавне активности Дома;
- и) утврђује, заједно с одговарајућом комисијом Представничког дома, када их и ако их на то овласте оба дома, приједлог службене верзије пречишћеног текста закона и других прописа које усвајају домови Парламентарне скупштине БиХ;
- ј) ~~разматра приједлоге за одузимање имунитета и у вези с тим предлаже одговарајуће одлуке Дому.~~

(2) Комисија разматра питања која се односе на: правни систем; изборни систем; Савјет министара БиХ; државне празнике; грб, заставу и државну химну БиХ; печат БиХ; државну администрацију; спровођење међународног и домаћег кривичног законодавства; те друга питања из надлежности Дома која нису у надлежности других комисија.

Члан 40.

(Комисија за спољну и трговинску политику, царине, саобраћај и комуникације)

(1) Комисија за спољну и трговинску политику, царине, саобраћај и комуникације:

- а) прати вођење спољне политике Предсједништва БиХ и Савјета министара БиХ;
- б) разматра питања сарадње Босне и Херцеговине с Уједињеним нацијама и међународном заједницом;
- ц) разматра питања међупарламентарне сарадње с одговарајућим комисијама парламената других земаља;
- д) разматра питања сарадње са Савјетом Европе, Интерпарламентарном унијом, Централноевропском иницијативом и Организацијом за европску безбједност и сарадњу, те другим међународним организацијама;

- е) разматра питања рада институција БиХ, надлежних за питања спољних послова и међународних односа;
  - ф) разматра активности сталних или привремених делегација Парламентарне скупштине БиХ у међупарламентарним институцијама;
  - г) разматра питања давања и отказивања сагласности за ратификацију међународних уговора, споразума и конвенција;
  - х) разматра питања која се односе на спољнотрговинску политику;
  - и) разматра питања која се односе на споразуме о међународној трговини;
  - ј) разматра питања која се односе на царинску политику;
  - к) разматра питања која се односе на тарифе, прописе и законе из своје области;
  - л) разматра питања која се односе на међународне обавезе Босне и Херцеговине;
  - м) разматра односе с међународним трговинским институцијама;
  - н) разматра питања која се односе на путне исправе;
  - о) разматра питања која се односе на успостављање и функционисање заједничких и међународних комуникација;
  - п) разматра питања која се односе на регулисање међународног и међуентитетског саобраћаја;
  - р) разматра питања која се односе на цивилно ваздухопловство;
  - с) разматра питања која се односе на информационо-комуникационе технологије.
- (2) Комисија разматра и друга питања из области међународних односа и спољних послова, спољне трговине, царина, саобраћаја и комуникација.

Члан 41.

(Комисија за финансије и буџет)

- (1) Комисија за финансије и буџет разматра питања која се односе на:
- а) Централну банку БиХ;
  - б) банкарство, осим политике банкарства;
  - ц) спољни дуг;
  - д) финансирање институција БиХ;
  - е) функционисање финансијских институција на нивоу Босне и Херцеговине;
  - ф) прописе из области финансија и буџета;
  - г) фискалну и кредитну политику;
  - х) извршење и надзор над извршењем буџета Босне и Херцеговине;
  - и) разматрање одлука о задуживању, репрограмирању дугова и другим новчаним обавезама Босне и Херцеговине;
  - ј) извјештаје Канцеларије за ревизију институција БиХ;
  - к) праћење реализације препорука из ревизорског извјештаја Парламентарне скупштине БиХ и, у сарадњи са Заједничком комисијом за административне послове, предузимање неопходних мјера за отклањање недостатака утврђених у ревизорском извјештају;
  - л) њене надлежности утврђене Законом о ревизији институција БиХ;
  - м) међупарламентарну сарадњу са сличним комисијама парламената других земаља.

(2) Комисија разматра и друга питања из области финансија и буџета, у складу с овим пословником.

Одјељак Е. Заједничке комисије оба дома Парламентарне скупштине БиХ

Члан 42.

(Састав и конституисање заједничких комисија оба дома Парламентарне скупштине БиХ)

(1) Заједничка комисија оба дома Парламентарне скупштине БиХ (у даљем тексту: заједничка комисија) има 12 чланова, од којих се шест бира из Дома а шест из Представничког дома, с тим да се двије трећине чланова бирају с територије Федерације БиХ, а једна трећина с територије Републике Српске.

(2) Прву сједницу заједничке комисије сазивају секретари оба дома.

(3) Заједничка комисија међу својим члановима бира предсједавајућег, те првог и другог замјеника предсједавајућег, који се бирају из три конститутивна народа. Предсједавајући и први замјеник предсједавајућег не могу бити чланови истог дома.

(4) До избора предсједавајућег заједничке комисије, сједницом предсједава најстарији изабрани члан заједничке комисије.

Члан 43.

(Структура чланства и предсједавајућих заједничких комисија)

Домови у заједничким комисијама имају једну половину, а најмање једну трећину предсједавајућих.

Члан 44.

(Кворум и одлучивање)

(1) Кворум за рад заједничке комисије чини седам чланова комисије, од којих је најмање половина чланова комисије из сваког дома.

(2) Заједничка комисија одлучује простом већином гласова оних који су присутни и који гласају, уз услов да та већина укључује најмање једну трећину чланова сваког дома који су присутни и који гласају и једног представника из сваког конститутивног народа чији је најмање један представник присутан и гласа. Изузетно од ове одредбе, када доноси коначне одлуке, Заједничка комисија за административне послове примјењује одредбе чл. 75. и 76. овог пословника.

Члан 45.

(Мишљења, приједлози и извјештаји заједничких комисија)

(1) Заједничке комисије домовима дају своја мишљења, подносе приједлоге и извјештаје и обављају и друге послове како је прописано пословницима оба дома. Заједничке комисије одлучују и о питањима која им домови ставе у надлежност, с тим што се на заједничке комисије не може пренијети надлежност за усвајање закона.

(2) Домови својим закључком могу, на приједлог делегата, посланика, клубова народа и клубова посланика, основати привремене заједничке комисије, ради праћења, разматрања и истраживања специфичних питања, као и за припремање и презентовање приједлога за усвајање закона или других аката из надлежности оба дома.

Члан 46.**(Извјештај о раду)**

Заједничка комисија подноси извјештај о раду по потреби, а најмање једном годишње.

Члан 47.**(Примјена одредаба пословника домова на заједничке комисије)**

(1) Заједничка комисија у свом раду примјењује остале опште одредбе пословника домова о раду комисија.

(2) Заједничка комисија може донијети свој пословник, који мора бити у складу с пословницима домова Парламентарне скупштине БиХ.

Одјељак Ф. Сталне заједничке комисије**Члан 48.****(Сталне заједничке комисије)**

Домови имају сљедеће сталне заједничке комисије:

- а) Заједничку комисију за одбрану и безбједност БиХ;
- б) Заједничку комисију за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ;
- ц) Заједничку комисију за економске реформе и развој;
- д) Заједничку комисију за европске интеграције;
- е) Заједничку комисију за административне послове;
- ф) Заједничку комисију за људска права.

Члан 49.**(Заједничка комисија за одбрану и безбједност БиХ)**

(1) Заједничка комисија за одбрану и безбједност БиХ:

- а) разматра и прати спровођење безбједносне и одбрамбене политике Босне и Херцеговине;
- б) врши парламентарни надзор с циљем унапређења ефикасности, транспарентности и функционалности. Вршење парламентарног надзора је засновано на принципима уставности, законитости, демократичности те поштовању људских права и слобода.

Парламентарни надзор врши над сљедећим институцијама:

- 1) институцијама одбране: Министарством одбране БиХ и Оружаним снагама БиХ;
- 2) институцијама безбједности: Министарством безбједности БиХ, Граничном полицијом БиХ, Државном агенцијом за истраге и заштиту – СИПА, Службом за послове са странцима, Дирекцијом за координацију полицијских тијела БиХ, Агенцијом за форензичка испитивања и вјештачења, Агенцијом за

школовање и стручно usavršavaње кадрова и Агенцијом за полицијску подршку;

- 3) другим институцијама и тијелима Босне и Херцеговине у оквирима њихових надлежности које се тичу питања одбране и безбједности: Министарством спољне трговине и економских односа БиХ, у дијелу који се односи на увоз, извоз и транзит оружја, војне опреме и производа двојне намјене, као и Министарством цивилних послова БиХ, у дијелу који се односи на деминирање;
- 4) тијелима Парламентарне скупштине БиХ у оквирима у којим је њихов рад предмет парламентарног надзора: Независним одбором Парламентарне скупштине БиХ, Одбором за жалбе грађана на рад полицијских службеника у полицијским тијелима БиХ и Канцеларијом парламентарног војног повјереника БиХ.
- 5) Заједничка комисија врши парламентарни надзор и над другим институцијама Босне и Херцеговине уколико Парламентарна скупштина БиХ о томе донесе посебну одлуку;

- ц) разматра законе и амандмане из области надлежности Заједничке комисије;
- д) прати законитост и усклађеност рада надзираних институција са одбрамбеном и безбједносном политиком БиХ;
- е) разматра извјештаје, краткорочне и дугорочне планове у вези са структуром Оружаних снага БиХ, кадровском политиком и регрутовањем, платама и накнадама, образовањем и обуком припадника Оружаних снага БиХ, професионалним понашањем и етичким стандардима за цивилно и војно особље;
- ф) надзире процедуре опремања војске, набавки средстава и увоз и извоз оружја и војне опреме, материјалну помоћ и уговоре са страним фирмама које пружају услуге одбрамбеним институцијама на комерцијалној основи, борбену готовост, војне вјежбе, процес војног деминирања и операције укључујући извршење међународних обавеза и међународне операције подршке миру;
- г) прати и разматра стање људских права и слобода у сектору одбране и безбједности;
- х) прати поштовање политичке, идеолошке и интересне неутралности у раду надзираних институција;
- и) прати и разматра примјену средстава и метода у обављању посебних истражних радњи у надзираним институцијама;
- ј) разматра извјештаје о извршењу буџета, као и извјештаје о ревизији надзираних институција;
- к) разматра и усваја извјештаје о раду надзираних институција;
- л) покреће иницијативе и подноси приједлоге закона из области надлежности надзираних институција;
- м) разматра приговоре упуслених у надзираним институцијама, осим питања из радно-правног односа;
- н) разматра приједлоге и петиције које су упућене Парламентарној скупштини БиХ или Заједничкој комисији у вези са радом надзираних институција,

предлаже Парламентарној скупштини БиХ мјере за рјешавање питања садржаних у приједлозима и петицијама и о томе обавјештава подносиоце;

о) утврђује чињенице и узима изјаве од изабраних или именованих званичника, савјетника, државних службеника, запосленика, полицијских службеника, војних или цивилних лица на служби у Оружаним снагама БиХ у случајевима уочених незаконитости или неправилности у раду надзираних институција;

п) разматра питања сарадње Босне и Херцеговине са тијелима Европске уније, Уједињених нација, НАТО-а, ОЕБС-а, Савјета за регионалну сарадњу – РСС и других међународних организација у области одбране и безбједности;

р) разматра активности сталних и привремених делегација БиХ у међународним и међупарламентарним институцијама у области одбране и безбједности;

с) остварује сарадњу са надлежним парламентарним комисијама бх. ентитета, других држава, као и са међународним организацијама и другим тијелима из области одбране и безбједности;

т) Заједничка комисија може надzirати сваку активност Оружаних снага БиХ, укључујући и војне вјежбе, помагање цивилним органима власти у кризним ситуацијама, активности војног деминирања и присуствовати овим активностима. Заједничка комисија може најавити министру одбране БиХ и начелнику Заједничког штаба Оружаних снага БиХ присуство надзираним активностима;

(2) О активностима из става (1) овог члана Заједничка комисија подноси Извјештаје Парламентарној скупштини БиХ и о својим закључцима и приједлозима извјештава Парламентарну скупштину БиХ у складу са одредбама Пословника.

(3) Заједничка комисија разматра и друга питања из области одбране и безбједности БиХ.

Члан 50.

(Заједничка комисија за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ)

- (1) Заједничка комисија за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ:
- а) надзире законитост рада Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ (у даљем тексту: Агенција);
  - б) расправља и даје мишљења о именовању генералног директора и замјеника генералног директора Агенције;
  - ц) разматра извјештаје предсједавајућег о питањима из његове надлежности, укључујући мјере предузете ради рјешавања проблема у Агенцији утврђених приликом спровођења инспекцијске контроле, ревизије или истраге;
  - д) разматра извјештаје генералног директора о раду и трошковима Агенције, те посебно анализира начине трошења буџетских средстава;
  - е) даје мишљења о детаљном приједлогу буџета Агенције;
  - ф) разматра извјештаје главног инспектора;

- г) захтијева од запослених у Агенцији да, уз помоћ предсједавајућег, обезбиједи стручне савјете када је то потребно ради спровођења надзора;
  - х) спроводи истраге о раду Агенције.
- (2) Комисија разматра и друга питања из области рада Агенције у складу са Законом о Обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ, као и другим посебним законима из којих проистиче одговарајућа надлежност.

Члан 51.

(Заједничка комисија за економске реформе и развој)

- (1) Заједничка комисија за економске реформе и развој разматра питања која се односе на:
- а) економске реформе које су у надлежности институција БиХ;
  - б) приједлоге реформи или иницијативе за измјене закона које Комисији достављају представници грађанског друштва, односно удружења привредника, уније послодаваца, синдиката, агенција за регионални развој, удружења грађана или других невладиних интересних група;
  - ц) монетарну политику;
  - д) политику спољног задуживања;
  - е) односе с међународним финансијским институцијама;
  - ф) политику и програм обнове и развоја Босне и Херцеговине;
  - г) дефинисање мјера економске политике;
  - х) фискалну и кредитну политику Босне и Херцеговине;
  - и) политику банкарства;
  - ј) статистику, мјере и стандарде.
- (2) Комисија разматра и друга питања из области економских реформи, обнове и развоја Босне и Херцеговине.

Члан 52.

(Заједничка комисија за европске интеграције)

- (1) Заједничка комисија за европске интеграције разматра питања која се односе на:
- а) расправу о општим питањима која су у вези с европским интеграцијама;
  - б) праћење извршавања права и обавеза Босне и Херцеговине произашлих из међународних уговора који се односе на Савјет Европе;
  - ц) координирање рада комисија Парламентарне скупштине БиХ у вези с европским интеграцијама и достављање мишљења, препорука и упозорења тим комисијама;
  - д) анализирање посљедица интеграцијске стратегије за Босну и Херцеговину и припрему свеобухватних извјештаја;
  - е) разматрање планова, програма, извјештаја и информација о поступку стабилизације и придруживања ЕУ;
  - ф) праћење реализације стратегије придруживања, покретање иницијативе за убрзавање реализације стратегије придруживања у оквиру надлежности Парламентарне скупштине БиХ;
  - г) надзирање усклађивања закона Босне и Херцеговине с

- правном тековином ЕУ (ацquis) када Комисија стекне услове за то;
- х) сарадњу с институцијама у Босни и Херцеговини (посебно с Дирекцијом за европске интеграције), институцијама ЕУ и других земаља у вези с питањима интеграције;
  - и) организовање презентације истраживања јавног мишљења о питањима интеграције;
  - ј) прикупљање, похрањивање и систематско презентовање члановима Комисије информација у вези са ЕУ;
  - к) надзирање коришћења додијелених средстава ЕУ;
  - л) обављање других послова у вези с европским питањима који не спадају у надлежност осталих радних тијела;
  - м) одржавање јавног саслушања у вези с питањима европских интеграција ради прикупљања мишљења представника цивилног друштва, невладиних организација, интелектуалаца, као и владиних и невладиних експерата у одређеним областима.

(2) Комисија разматра и друга питања у вези с европским интеграцијама.

Члан 53.

(Заједничка комисија за административне послове)

Чланом 2. Измјена и допуна Пословника Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 96/15) – ступио на снагу 16.12.2015. године, у ставу 1) тачка л) брише се.

(1) Заједничка комисија за административне послове:

- а) доноси опште и појединачне акте којима се уређују статусна питања и материјални положај делегата и посланика у складу са законом;
- б) разматра и предлаже пројекцију буџета у дијелу средстава предвиђених за рад Парламентарне скупштине БиХ;
- ц) разматра извршење буџета у дијелу средстава предвиђених за рад Парламентарне скупштине БиХ, те доноси акте за њихову реализацију;
- д) доноси Одлуку о расподјели средстава за финансирање политичких партија, односно коалиција политичких партија и независних кандидата заступљених у Парламентарној скупштини БиХ, односно клубова народа и посланика у Парламентарној скупштини БиХ;
- е) на основу мишљења колегијума оба дома, даје сагласност на Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Секретаријату Парламентарне скупштине БиХ и Правилник о раду Колегијума Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ;
- ф) даје сагласност на акте које у складу са Одлуком о организацији Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ доноси Колегијум Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ за шта је овлашћен законом;
- г) доноси акте у вези с евидентирањем имовине и друге потребне акте значајне за управљање имовином Парламентарне скупштине БиХ;

- х) прати реализацију препорука из ревизорског извјештаја Парламентарне скупштине БиХ и, у сарадњи са комисијама за финансије и буџет домова Парламентарне скупштине БиХ, предузима неопходне мјере за отклањање недостатака утврђених у ревизорском извјештају;
- и) одлучује на основу приједлога Колегијума Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ о распореду радних просторија у Парламентарној скупштини БиХ;
- ј) у складу са законом и подзаконским актима утврђује накнаде и друга материјална права чланова посебних и независних тијела Парламентарне скупштине БиХ;
- к) именује три члана међу члановима комисија из Дома у Комисију за избор и именовања чланова Централне изборне комисије БиХ;

~~л) предузима правне радње у складу с одредбама Кодекса.~~

(2) Комисија обавља и друге послове из надлежности Парламентарне скупштине БиХ када то затражи Парламентарна скупштина БиХ.

Члан 54.

(Заједничка комисија за људска права)

Чланом 3. Измјена и допуна Пословника Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 96/15) – ступио на снагу 16.12.2015. године, у ставу 1) тачка в) мијенја се, те се додаје нова тачка з).

- (1) Заједничка комисија за људска права разматра питања која се односе на:
- а) остваривање људских права и основних слобода загарантованих Уставом БиХ и законодавством Босне и Херцеговине од државних органа, јавних институција и организација које имају јавна овлашћења, у случајевима које изнесе Институција омбудсмена БиХ, грађани и ентитети, те о томе извјештава домове;
  - б) држављанство;
  - ц) емиграцију, имиграцију, избјеглице и азил;
  - д) спровођење анекса 6. и 7. Општег оквирног споразума за мир у БиХ;
  - е) кретање и боравак странаца;
  - ф) остваривање и заштиту људских права и слобода, те мјере за њихову ефикаснију заштиту. Комисија неће разматрати питања која су у току рјешавања на судовима и друге спорове, осим ако је ријеч о неприхватљивом кашњењу у поступку или евидентној злоупотреби власти и самовољи на коју укаже Институција омбудсмена БиХ;
  - г) заштиту личних података и сарадњу са Агенцијом за заштиту личних података у Босни и Херцеговини;
  - х) права националних мањина у Босни и Херцеговини;
  - и) приједлоге које достављају грађани, уз обавјештавање подносиоца о исходу;
  - ј) петиције у вези с повредама људских права и основних слобода, усвајајући одговарајуће мјере и обавјештавајући подносиоца и домове о усвојеним одлукама;

- к) сарадњу с Комисијом за људска права (предвиђеном Анексом 6. Општег оквирног споразума за мир у БиХ) и Комисијом за расељена лица и избјеглице (предвиђеном Анексом 7. Општег оквирног споразума за мир у БиХ), као и комисијама за људска права у Парламенту Федерације БиХ и Народној скупштини Републике Српске;
- л) остваривање права дјетета, посебно побољшањем статуса дјетета у Босни и Херцеговини;
- м) подстицање активности у институцијама БиХ на примјени Конвенције о правима дјетета, као и подстицање и остваривање сарадње с комисијама ентитетских парламената на побољшању статуса дјетета и примјени Конвенције о правима дјетета;
- н) разматрање предложених закона и других прописа у погледу права дјетета и спречавање дискриминације дјетета;
- о) разматрање питања у вези са остваривањем права младих - посебно побољшања права младих у Босни и Херцеговини;
- п) подстицање активности у институцијама БиХ на усвајању и примјени најзначајнијих међународних докумената о питању младих;
- р) разматрање приједлога докумената и извјештаја институција БиХ који се односе на права дјетета и на питања младих, те разматрање припрема за учешће делегација Босне и Херцеговине на међународним скуповима када се разматрају питања права дјетета и питања младих;
- с) анализирање извјештаја о спровођењу Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ;
- т) упозоравање изабраних званичника Парламентарне скупштине БиХ и Савјета министара БиХ на одредбе Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ ради његове досљедне примјене;
- у) разматрање с Комисијом за одлучивање о сукобу интереса могућих случајева кршења Закона о сукобу интереса изабраних званичника Парламентарне скупштине БиХ и Савјета министара БиХ;
- в) *припрема и утврђује приједлог Кодекса, те најмање једном годишње доставља Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине на разматрање и оцјењивање извјештај Заједничке комисије о питањима спровођења Кодекса;*
- з) *спроводи поступак утврђивања повреде Кодекса, те доноси одлуку у складу са одредбама Кодекса.*

(2) Комисија разматра и друга питања из области људских права, остваривања права дјетета, младих, имиграције, избјеглица, азила и етике.

ПОГЛАВЉЕ IV - Сједнице Дома и заједничке сједнице оба дома

Парламентарне скупштине БиХ

Одјељак А. Оријентациони радни план Дома

Члан 55.

(Оријентациони радни план Дома)

- (1) Колегијум Дома утврђује годишњи оријентациони радни план Дома. Тај план укључује питања и рокове за њихову расправу на сједницама Дома.
- (2) Ради израде радног плана, Колегијум Дома ће затражити од Предсједништва БиХ, Савјета министара БиХ и комисија и клубова народа да изнесу приједлоге и мишљења у року који одреди Колегијум Дома.
- (3) Имајући у виду све ове приједлоге и било које друго питање које је већ у поступку, секретар Дома доставља Колегијуму Дома приједлог радног плана на разматрање. Када Колегијум Дома усвоји радни план, доставља га делегатима и другим тијелима и органима наведеним у ставу (2) овог члана.

Члан 56.

(Мјесечни календар активности)

- (1) Колегијум Дома утврђује мјесечни календар активности Дома до краја мјесеца за наредни мјесец.
- (2) Мјесечни календар активности укључује датуме предвиђене за одржавање сједнице Дома, заједничке сједнице оба дома, сједнице међународних организација којима присуствују делегати из Дома, сједнице комисија Дома и заједничких комисија, клубова, Колегијума Дома, Заједничког колегијума, те друге активности.
- (3) У правилу, Дом засједа најмање једном мјесечно.
- (4) Мјесечни календар активности доставља се делегатима, комисијама Дома, Представничком дому, Предсједништву БиХ и Савјету министара БиХ, а објављује се и на интернетској-страници Парламентарне скупштине БиХ.
- (5) Календар се може прилагођавати потребама Дома.

Одјељак Б. Сазивање сједнице Дома, предлагање и утврђивање дневног реда

Члан 57.

(Сазивање сједнице Дома)

- (1) Предсједавајући Дома, у договору са замјеницима предсједавајућег Дома или на сопствену иницијативу, сазива сједницу Дома и предлаже дневни ред делегатима према радном плану.
- (2) Позив за сједницу Дома доставља се делегату најмање седам дана прије дана одржавања планиране сједнице, осим ако овим пословником није другачије прописано. Дневни ред, материјал припремљен за сједницу и, ако је то случај, записник са претходне сједнице доставља се делегату с позивом за сједницу.
- (3) У изузетним случајевима, дневни ред, измјена или допуна дневног реда могу бити предложени за вријеме одржавања сједнице Дома, а материјал подијељен на самој сједници.

Члан 58.

(Сазивање хитне сједнице)

Изузетно од одредаба члана 57. овог Пословника, из оправданих разлога и на захтјев најмање пет делегата или на захтјев већине чланова Колегијума Дома, предсједавајући Дома сазваће сједницу Дома у року од три дана од дана пријема поменутог захтјева. У том случају, дневни ред сједнице може бити предложен на почетку њеног одржавања а материјали подијељени на самој сједници.

Члан 59.

(Сазивање сједнице Дома у случају спријечености предсједавајућег Дома)

- (1) Замјеник предсједавајућег Дома сазива сједницу ако је предсједавајући Дома спријечен да је сазове.
- (2) Ако предсједавајући Дома не сазове сједницу у року из члана 58. овог пословника, замјеник предсједавајућег сазива сједницу Дома најкасније у року од три дана.

Члан 60.

(Утврђивање дневног реда)

- (1) Колегијум Дома уврштава у дневни ред приједлоге закона с мишљењем, односно извјештајем комисија и сваку другу тачку која је обавезна, у складу с овим пословником.
- (2) Обавезна тачка је она која је прошла процедуру у складу са Пословником или ако то једногласном одлуком тражи комисија Дома.
- (3) Колегијум Дома може у дневни ред уврстити и друга питања која су овлашћени предлагачи доставили Дому и која спадају у његову надлежност.
- (4) Колегијум Дома не уврштава у дневни ред друга питања из става (3) овог члана, за која надлежна комисија није доставила мишљење.

Члан 61.

(Допуне и измјене дневног реда)

- (1) На почетку сједнице Дома, делегат као и сваки овлашћени предлагач има право да тражи изостављање сваке необавезне тачке и предлагање нове, с одговарајућим материјалом у писаној форми. Изостављање обавезних тачака из члана 60. став (2) овог пословника није дозвољено.
- (2) Делегат не може излагати дуже од три минуте нити елаборирати суштину питања које је предложено као тачка дневног реда, ако Колегијум Дома, на захтјев делегата, не одлучи другачије.

Члан 62.

(Усвајање дневног реда)

Ако нису предложене измјене дневног реда, сматра се да га је Дом усвојио. У случају да су предложене измјене дневног реда и након што делегати изразе своје ставове у вези с тим приједлогом, Дом гласа о свакој предложеној измјени. Гласа се редослиједом којим су делегати предлагали измјене.

Одјељак Ц. Дефиниција кворума, предсједавање и учешће у раду

Члан 63.
(Кворум)

- (1) Кворум чини девет делегата, уз услов да су присутна најмање три бошњачка, три хрватска и три српска делегата.
- (2) На почетку сједнице, у току трајања сједнице и прије гласања, предсједавајући Дома утврђује да ли има кворума и о томе обавјештава Дом.
- (3) Ако се утврди да нема кворума, предсједавајући Дома даје паузу у трајању до 60 минута, током које покушава обезбиједити кворум.

Члан 64.
**(Присуство сједницама чланова Предсједништва БиХ,
Савјета министара БиХ, предлагача и гостију)**

- (1) Предлагач, односно представник предлагача дужан је да присуствује сједници Дома.
- (2) Чланови Предсједништва БиХ могу, а чланови Савјета министара БиХ имају обавезу да присуствују сједницама Дома.
- (3) У случају одсуства предлагача акта, о њему се не расправља, осим ако Дом не одлучи другачије.
- (4) Гости које позове предсједавајући Дома могу присуствовати сједници, у складу с овим пословником.

Члан 65.
(Учешће у расправи)

- (1) Делегат или други учесник у расправи на сједници Дома може говорити кад затражи и добије ријеч од предсједавајућег Дома, али не дуже од 10 минута.
- (2) Предлагач закона има право и обавезу да прије почетка расправе образложи приједлог закона у трајању до 15 минута.
- (3) Пријаве за учешће у расправи могу се поднијети до краја расправе.
- (4) Предсједавајући Дома даје ријеч делегатима редослиједом којим су се пријавили.

Члан 66.
(Повреда Пословника и исправка кривог навода)

- (1) Предсједавајући Дома даје ријеч делегату који жели да говори о повреди Пословника или о непридржавању утврђеног дневног реда, одмах након што је затражи. Излагање по приговору не може трајати дуже од три минуте. Делегат је обавезан да наведе одредбу Пословника која је повријеђена, након чега ће предсједавајући Дома одлучити о оправданости приговора у вези с повредом Пословника.
- (2) Делегат може затражити ријеч да би исправио, по његовом мишљењу, криви навод, и који може бити разлог неспоразума, или који тражи објашњење. Предсједавајући Дома даје ријеч делегату након што делегат чија је изјава узроковала потребу за објашњењем заврши своје излагање. Исправка кривог навода односно објашњење може трајати до двије минуте.

Члан 67.**(Поштовање дневног реда)**

Делегат или други учесник у расправи може говорити само о питању о којем се расправља, у складу с утврђеним дневним редом. Ако одступи од дневног реда, председавајући Дома га упозорава. Ако се и након овог упозорења не буде придржавао дневног реда, председавајући Дома му ускраћује право да говори.

Члан 68.**(Учешће председавајућег Дома у расправи)**

Ако жели да учествује у расправи, председавајући Дома напушта мјесто председавајућег Дома и излази за говорницу. За то вријеме сједницом Дома председава први замјеник председавајућег Дома.

Одјељак Д. Одржавање реда**Члан 69.****(Мјере у случају непоштовања реда или Пословника)**

- (1) Председавајући Дома одржава ред за вријеме сједнице Дома. Сви присутни обавезни су да се придржавају његових упутстава.
- (2) Председавајући Дома може упозорити делегата који својим понашањем или говором за вријеме сједнице Дома не поштује ред или одредбе овог пословника.
- (3) Делегату који је током исте сједнице два пута упозорен за непоштовање реда и одредаба овог пословника ускраћује се право говора до краја сједнице ако он и даље не поштује ред и примјену овог пословника.
- (4) Председавајући Дома може изрећи мјеру удаљења било којем присутном ако не поштује ред.
- (5) Под непоштовањем реда подразумијева се:
  - а) вријећање делегата и осталих присутних;
  - б) учестало упадање у ријеч;
  - ц) непоштовање опомене председавајућег Дома.

Члан 70.**(Прекид сједнице)**

Ако председавајући Дома оцијени да није у стању да одржава ред за вријеме сједнице Дома, одлучује о прекиду сједнице као и о наставку рада када се за то стекну услови, с тим да прекид сједнице Дома не може трајати дуже од једног сата.

Одјељак Е. Ток сједнице**Члан 71.****(Записник)**

- (1) На сједници Дома предлаже се усвајање записника са претходне сједнице.
- (2) Делегат има право да да примједбе на записник, али не дуже од три минуте.
- (3) Одлуке о оправданости примједба на записник усвајају се на сједници без расправе. Ако се примједбе усвоје, у записник се уносе одговарајуће измјене.
- (4) Усвојени записник потписују председавајући Дома и секретар Дома.

Члан 72.

(Расправа о тачкама дневног реда)

- (1) О садржају и суштини акта из сваке тачке дневног реда расправља се прије доношења одлуке о њему, осим ако је Пословником прописано доношење одлуке о одређеним актима и питањима без расправе.
- (2) Кад из расправе о тачки дневног реда проистекне више приједлога закључака, предсједавајући Дома на гласање даје приједлоге закључака редослиједом предлагања. Након што се прво изјасни о приједлозима делегата, Дом гласа у цјелини о приједлогу материјала који разматра.
- (3) Расправа о Уставу БиХ и амандманима на Устав БиХ, о предложеним законима и Пословнику Дома састоји се из два дијела: опште расправе и расправе о појединостима.
- (4) Расправа о свим другим актима обавља се у комисијама у једном читању, а амандмански се може дјеловати до окончања расправе на сједници Дома.

Члан 73.

(Пауза)

- (1) Клуб народа има право да уз образложење затражи паузу до 30 минута за сваку тачку. Предсједавајући је дужан да одмах да паузу ако није почело гласање.
- (2) Након паузе, предсједавајући Дома даје ријеч представнику клуба да образложи захтјев за паузу.
- (3) Ако клуб народа затражи паузу дужу од 30 минута, предсједавајући Дома овај приједлог ставља на гласање.
- (4) Ако предсједавајући Дома из било којих разлога оцијени да је сврсисходно да одреди паузу, он ће, у било којем тренутку, одредити паузу која не може бити дужа од једног сата.

Одјељак Ф. Доношење одлука

Члан 74.

(Гласови делегата)

Глас делегата је личан и не може се преносити.

Члан 75.

(Доношење одлука)

- (1) Све одлуке у Дому доносе се већином гласова оних који су присутни и који гласају.
- (2) Делегати ће максимално настојати да та већина укључује најмање једну трећину гласова делегата с територије сваког ентитета.
- (3) Ако већина гласова не укључује једну трећину гласова делегата с територије сваког ентитета, предсједавајући Дома и његови замјеници састаће се као комисија и покушати да обезбиједи сагласност у року од три дана након гласања.
- (4) Ако то не успије, одлуке се доносе већином гласова оних који су присутни и који гласају, под условом да гласови "против" не садрже двије трећине или више гласова делегата изабраних из сваког ентитета.

Члан 76.

(Поступак одлучивања када већина не садржи једну трећину гласова с територије сваког ентитета)

- (1) Ако већина гласова не садржи једну трећину гласова с територије сваког ентитета, Колегијум Дома ће, радећи као комисија, настојати да постигне сагласност у року од три дана.
- (2) Ако предсједавајући Дома и замјеници предсједавајућег Дома постигну сагласност из члана 75. став (3) овог пословника, релевантна одлука Дома сматра се усвојеном, а Дом се о томе обавјештава на одговарајући начин. Изузетно од одредаба члана 19. овог пословника, сагласност се постиже консензусом предсједавајућег Дома и замјеника предсједавајућег.
- (3) Ако Колегијум Дома не успије да постигне сагласност, одлуку доноси већина од укупног броја делегата који су присутни и који гласају, уз услов да гласови "против" не садрже двије трећине или више гласова делегата изабраних из сваког ентитета.
- (4) У случају да нема кворума, те ако након паузе предсједавајући Дома утврди или гласање покаже да и даље нема кворума, разматрање питања одгађа се за сљедећу сједницу.
- (5) Ако се делегат приликом гласања не изјасни "за", "против" или "уздржан", а присутан је у сали приликом гласања, сматра се да је "уздржан".

Члан 77.

(Начини гласања)

Гласање у Дому је јавно и обавља се:

- а) електронски;
- б) подизањем гласачког картона, односно подизањем руке;
- ц) прозивањем.

Члан 78.

(Електронско гласање)

- (1) У дому се користи електронски систем гласања, који региструје и приказује укупан број гласова "за", број гласова "против" и број гласова "уздржан". На екрану се приказује глас сваког делегата зеленом ("за"), црвеном ("против") и бијелом ("уздржан") бојом, те сивом бојом празна мјеста делегата који не присуствују сједници. Електронски систем гласања региструје да ли је било кворума и садржи ли већина, ако постоји, најмање једну трећину гласова делегата с територије сваког ентитета. Након гласања, на екрану се приказују резултати.
- (2) Ако се гласање одржи након поступка тражења сагласности из члана 76. овог пословника, електронски систем гласања региструје и приказује укупан број гласова "за", гласова "против" и гласова "уздржан", као и да ли гласови "против" садрже двије трећине или више гласова делегата изабраних из сваког ентитета.
- (3) Електронски систем гласања региструје и начин на који је сваки делегат гласао.
- (4) Вријеме за гласање употребом електронског система гласања је 10 секунди.
- (5) Све информације на екрану исписују се на језицима који су у службеној употреби у Босни и Херцеговини и одговарајућим писмима.

Члан 79.

(Гласање подизањем гласачког картона, односно подизањем руке)

- (1) Ако електронски систем гласања није у функцији или на захтјев једне трећине делегата у Дому, глас се подизањем гласачког картона, односно руке.
- (2) Предсједавајући Дома, уз помоћ замјеника предсједавајућег и секретара Дома, констатује колико је гласова "за", колико "против" и колико "уздржаних", узимајући у обзир испуњење других захтјева из чл. 75. и 76. овог пословника.

Члан 80.

(Гласање прозивањем)

- (1) Гласање прозивањем примјењује се када предсједавајући Дома, или на приједлог било којег делегата, оцијени да је то потребно, како би се отклониле сумње у регуларност резултата гласања.
- (2) У том случају секретар Дома прозива делегате појединачно. Сваки прозвани делегат изјашњава се "за", "против" или "уздржан". Приликом прозивања користи се абecedни или азбучни редослијед, зависно од тога који редослијед преферира предсједавајући.

Члан 81.

(Резултати гласања)

На крају поступка гласања предсједавајући Дома констатује колико је гласова "за", колико "против" и колико је "уздржаних" и резултате гласања с територије сваког ентитета, како је предвиђено чланом IV3.д) Устава БиХ и проглашава коначну одлуку након гласања.

Одјељак Г. Записник и снимак расправе

Члан 82.

(Садржај записника)

- (1) Записник садржи податке који се односе на: датум, мјесто и вријеме одржавања сједнице; разматрана питања; имена и званичне дужности учесника у расправама; резултате гласања и усвојене одлуке.
- (2) Делегат може захтијевати да његово упозорење у вези с могућим кршењем Устава БиХ или овог пословника буде унесено у записник.

Члан 83.

(Објављивање записника)

- (1) Записници са расправа у Дому у потпуности су доступни јавности и објављују се на интернетској страници Парламентарне скупштине БиХ.
- (2) Записник или дио записника из члана 86. став (4) овог пословника нису доступни јавности.

Члан 84.

(Тонско снимање сједница и транскрипт)

- (1) Сједнице Дома тонски се снимају, а могу бити направљене и кратке забиљешке, ради израде коначног транскрипта сједнице.
- (2) Колегијум Дома прецизније регулише начин припремања, чувања, објављивања и слања транскрипта.

Члан 85.

(Ауторизација транскрипта)

- (1) Делегат може затражити транскрипт свог говора на ауторизацију најкасније пет дана прије почетка наредне сједнице Дома. Од делегата се очекује да врати ауторизовани транскрипт у року од 48 часова од достављања. Приликом ауторизације делегат не смије уносити значајније измјене у текст и изостављати изражене мисли.
- (2) Ако делегат не врати исправке у року од 48 часова од тренутка када му је транскрипт достављен, транскрипт се сматра ауторизованим.

Одјељак X. Јавност рада

Члан 86.

(Јавност рада и приступ информацијама)

- (1) Дом ради јавно и на вријеме, у потпуности и објективно информише јавност о свом раду. Под истим условима Дом, у складу са Законом о слободи приступа информацијама у БиХ, свим заинтересованим обезбјеђује приступ расположивим информацијама.
- (2) Сједнице Дома директно се преносе на интернетској страници Парламентарне скупштине БиХ.
- (3) Записници са расправа у Дому, законодавне као и друге активности у вези с радом Дома доступне су јавности у електронској форми, на интернетској страници Парламентарне скупштине БиХ, а у складу с могућностима Парламентарне скупштине БиХ, и у штампаном гласилу.
- (4) Изузетак од наведених информација које се објављују су информације за које се може очекивати да би њихово откривање изазвало штету за легитимне циљеве из сљедећих области:
  - а) спољне политике, интереса одбране и безбједности, као и заштите јавне безбједности;
  - б) интереса монетарне политике;
  - ц) спречавања криминала и сваког откривања криминала;
  - д) заштите поступка доношења одлука јавног органа у давању мишљења, савјета или препорука јавног органа, запосленог лица у јавном органу, или сваког лица које обавља активност за или у име јавног органа, а не обухвата чињеничне, статистичке, научне или техничке информације;
  - е) друге циљеве утврђене Законом о слободи приступа информацијама у БиХ.

Члан 87.**(Објављивање аката и усвојених приједлога)**

- (1) Приједлози закона, материјали за сједнице комисија, други приједлози упућени на разматрање Парламентарној скупштини БиХ објављују се на интернетској страници Парламентарне скупштине БиХ, осим материјала који су класификовани у складу са Законом о заштити тајних података.
- (2) Након објављивања у "Службеном гласнику БиХ", усвојени закони објављују се на интернетској страници Парламентарне скупштине БиХ.
- (3) Приједлози и акти које усвоји Дом и његова радна тијела могу бити објављени у штампи и другим средствима јавног информисања.

Члан 88.**(Приступ сједницама)**

- (1) Представницима средстава јавног информисања и другим посјетиоцима обезбјеђује се приступ сједницама Дома у простору посебно резервисаном за њих, како утврди Колегијум Дома, у складу с могућностима.
- (2) Сједница или дио сједнице на којој се разматрају питања на која се позива члан 12. овог пословника одржава се без присуства представника средстава јавног информисања и посјетилаца.

Члан 89.**(Резервисање мјеста)**

Осим мјеста резервисаних за делегате, одговарајућа мјеста у простору за одржавање сједница обезбијеђена су за чланове Предсједништва БиХ, чланове Савјета министара БиХ и госте.

Одјељак II. Заједничке сједнице оба дома Парламентарне скупштине БиХ**Члан 90.****(Сазивање и предсједавање)**

- (1) Заједничку сједницу оба дома Парламентарне скупштине БиХ (у даљем тексту: заједничка сједница оба дома) сазивају предсједавајући домова:
  - а) у свим приликама, када то оцијени потребним Заједнички колегијум,
  - б) у свечаним приликама,
  - ц) у изузетним околностима, на захтјев Предсједништва БиХ.
- (2) Заједничком сједницом оба дома наизмјенично предсједавају предсједавајући домова.

Члан 91.**(Позив и дневни ред заједничке сједнице оба дома)**

- (1) Дневни ред за заједничку сједницу оба дома утврђује Заједнички колегијум.
- (2) Позив за заједничку сједницу оба дома доставља се делегатима и посланицима у роковима утврђеним пословницима домова.

Члан 92.**(Доношење одлука)**

Приликом доношења одлука домови се изјашњавају одвојено и примјењују се одредбе пословника које се односе на одлучивање у домовима.

ПОГЛАВЉЕ V - Активности Дома**Одјељак А. Опште одредбе****Члан 93.****(Активности Дома)**

Дом обавља сљедеће активности:

- а) законодавну,
- б) контролну,
- ц) информативну,
- д) унутрашњу регулацију,
- е) доноси одлуке о питањима од виталног интереса и самораспуштања,
- ф) учествује у међупарламентарној сарадњи заједно с Представничким домом, и
- г) друге активности у складу са Уставом БиХ, законом и овим пословником.

Одјељак Б. Основни законодавни поступак: иницијатива**Члан 94.****(Овлашћени предлагач)**

- (1) Приједлог закона могу поднијети делегат, комисије Дома, заједничке комисије, Представнички дом, као и Предсједништво БиХ и Савјет министара БиХ, у оквиру својих надлежности.
- (2) Предлагач закона или овлашћени представник предлагача обавезан је да присуствује свим расправама о приједлогу закона док тече законодавна процедура.
- (3) Иницијативу за измјене и/или допуне закона према овлашћеним предлагачима могу поднијети грађани.

Члан 95.**(Садржај приједлога закона)**

Чланом 1. Допуна Пословника („Сл.гласник БиХ“, број 53/16 - ступио на снагу 30.07.2016. године) члан 95. допуњен.

- (1) Приједлог закона подноси се у форми текста, у складу с Јединственим правилима за израду правних прописа у институцијама БиХ. Предлагач закона дужан је да приједлог закона истовремено достави у писаној и електронској форми, на језицима у службеној употреби у Босни и Херцеговини. Изузетно, када је делегат предлагач закона, може доставити приједлог закона у писаној и електронској форми на једном од језика и писама у службеној употреби у Босни и Херцеговини.

(2) Приједлог закона који се усклађује са законодавством ЕУ подноси се и разматра у складу са чл. 125. и 126. овог пословника.

(3) Уз приједлог закона доставља се образложење које садржи:

- а) уставни основ за усвајање закона;
- б) разлоге за доношење закона;
- ц) принципе на којима је приједлог закона заснован;
- д) процјену финансијских средстава неопходних за спровођење закона;
- е) мишљење Агенције за заштиту личних података у Босни и Херцеговини о усклађености приједлога закона који се односе на обраду личних података, са стандардима заштите личних података;
- ф) мишљење Дирекције за европске интеграције о усклађености приједлога закона са правно обавезујућим нормама ЕУ, као и мишљења институција и организација које су консултоване током израде приједлога закона; и
- г) било које друге околности које би могле Дому појаснити разлоге за доношење закона.

(4) Када је делегат предлагач закона, мишљење Агенције за заштиту личних података у Босни и Херцеговини о усклађености приједлога закона који се односе на обраду личних података, са стандардима заштите личних података и мишљење Дирекције за европске интеграције о усклађености приједлога закона са законодавством ЕУ прибавља Колегијум Дома.

(5) Уз приједлог измјена или допуна закона, односно другог акта прилажу се и одредбе чланова које се мијењају односно допуњавају те верзија пречишћеног текста закона или другог акта.

(6) Ако приједлог закона не садржи све елементе прописане ст. (1), (3) и (5) овог члана, Колегијум Дома ће од предлагача тражити да у року од седам дана исправи недостатке, а о томе ће обавијестити и Уставноправну комисију, уз достављање приједлога закона. Ако предлагач не исправи недостатке у прописаном року, Уставноправна комисија поступиће у складу са чланом 108. став (2) овог пословника.

(7) Приликом израде приједлога закона делегати ће тражити стручну помоћ Законодавноправног сектора Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ, у смислу усклађивања приједлога закона с Јединственим правилима за израду правних прописа у институцијама БиХ.

Члан 96.

(Разматрање)

(1) Законе и друге акте, достављене у Парламентарну скупштину БиХ, у правилу, прво разматра Представнички дом.

(2) На приједлог Колегијума Дома, акте из овог члана Дом може разматрати прије Представничког дома.

Члан 97.

(Подношење приједлога закона)

(1) Приједлог закона подноси се предсједавајућем Дома, који га одмах доставља Колегијуму Дома и Законодавноправном сектору ради давања мишљења о

усклађености приједлога закона са чланом 95. овог пословника и Јединственим правилима за израду правних прописа у институцијама БиХ.

(2) Законодавноправни сектор доставља мишљење Колегијуму Дома и Уставноправној комисији у року од три дана од дана пријема приједлога закона.

(3) Колегијум Дома у року од седам дана доставља приједлог закона Уставноправној комисији ради давања мишљења о усклађености са Уставом БиХ и правним системом Босне и Херцеговине и надлежној комисији ради давања мишљења о принципима на којима је закон заснован. Истовремено, Колегијум Дома доставља приједлог закона делегатима, Савјету министара БиХ и Предсједништву БиХ, када они нису предлагачи.

(4) Секретари домова у договору дају приједлог колегијумима оба дома ради одређивања надлежне заједничке комисије, о чему колегијуми домова одлучују у року од седам дана од дана достављања приједлога закона и достављају га субјектима наведеним у ставу (3) овог члана.

(5) Ако се не испоштују рокови из ст. (1) и (3) овог члана, Колегијум Дома дужан је да обавијести Дом и предлагача закона о разлозима кашњења и да предложи нове рокове. О оправданости наведених разлога и прихватању нових рокова одлучује Дом.

(6) Ако је Дом добио више приједлога закона којима се регулишу иста питања, Колегијум Дома их упућује у процедуру у складу са ставом (3) овог члана. Ако Савјет министара БиХ није предлагач закона, Колегијум Дома закон упућује Савјету министара БиХ, који је дужан да да мишљење у року од 20 дана од дана пријема. Када Дом добије мишљење Савјета министара БиХ о закону, закон који је добио позитивно мишљење има приоритет у даљој процедури у Дому.

(7) Колегијум Дома позива предлагаче закона из става (6) овог члана да у року од седам дана усагласе приједлоге закона и један приједлог закона упуте у даљу процедуру. Ако предлагачи не постигну сагласност, у даљу парламентарну процедуру упућује се приједлог закона који је први достављен Дому.

(8) Ако Савјет министара БиХ не достави мишљење у року утврђеном ставом (6) овог члана, наставља се парламентарна процедура по предложеним законима до завршетка поступка пред Уставноправном комисијом и надлежном комисијом, у складу са ставом (7) овог члана. Када прими мишљења Уставноправне комисије и надлежне комисије, у дневни ред сједнице Дома Колегијум Дома уврштава закон који је први достављен Дому. До завршетка поступка у Дому о првом закону мирује поступак о осталим предложеним законима.

Члан 98.

(Предлагач закона - делегат или комисија Дома)

(1) Ако је предлагач закона делегат или комисија Дома, а Колегијум Дома утврди да је заједничка комисија надлежна комисија, приједлог закона доставља Колегијуму Представничког дома.

(2) Након што Колегијум Представничког дома потврди да је надлежна заједничка комисија, приједлог закона доставља уставноправним комисијама домова.

(3) Након што уставноправне комисије дају своје мишљење, наставља се процедура у заједничкој комисији, у складу са пословницима домова.

Одјељак Ц. Основни законодавни поступак: поступак у Уставноправној комисији и надлежној комисији - фаза I

Члан 99.

(Усаглашеност приједлога закона са Уставом БиХ)

Након разматрања усаглашености приједлога закона са Уставом БиХ и правним системом Босне и Херцеговине, Уставноправна комисија доставља своје мишљење предсједавајућем Дома у року од 10 дана након пријема приједлога закона.

Члан 100.

(Прва фаза у надлежној комисији)

Надлежна комисија, разматрајући приједлог закона у првој фази, доставља мишљење о принципима предложеног закона предсједавајућем Дома у року од 10 дана након пријема приједлога закона, који предсједавајући Дома упућује Дому.

Члан 101.

(Продужење рока за достављање мишљења)

- (1) Комисије из чл. 99. и 100. овог пословника могу поднијети захтјев Колегијуму Дома за продужење рока за достављање мишљења уз навођење разлога из којих нису могућности да доставе мишљење.
- (2) Колегијум Дома доноси одлуку по захтјеву комисије из става (1) овог члана и утврђује крајњи рок за достављање мишљења, у складу с приједлогом комисије.
- (3) У случају да комисија не достави мишљење до крајњег рока, Дом се изјашњава о одређивању новог рока или о обустављању законодавног поступка.

Члан 102.

(Уврштавање у дневни ред сједнице Дома)

- (1) Кад прими мишљења Уставноправне комисије и надлежне комисије, која доставља предсједавајући Дома, Колегијум Дома уврштава приједлог закона у дневни ред наредне сједнице Дома.
- (2) Ако је предлагач закона делегат или комисија Дома, Колегијум Дома доставља мишљење заједничке комисије заједно с приједлогом закона Представничком дому, који ће га разматрати након завршетка поступка по приједлогу закона у Дому.

Одјељак Д. Основни законодавни поступак: расправа на сједници Дома – прво читање

Члан 103.

(Општа расправа, принципи, неопходност доношења и усаглашеност са Уставом БиХ)

- (1) Општа расправа у Дому почиње првим читањем које се тиче принципа на којима је приједлог закона заснован, садржаја закона и неопходности доношења закона, према мишљењу Уставноправне комисије и надлежне комисије из прве фазе.

- (2) Расправа у првом читању завршава се усвајањем или одбијањем приједлога закона.
- (3) Усвајањем приједлога закона у првом читању почињу тећи рокови за подношење амандмана.
- (4) Ако оцијени да се ради о закону мањег обима или степена сложености, Дом може одлучити да приједлог закона разматра и у другом читању, без разматрања у надлежној комисији – друга фаза.
- (5) Дом може закључком одлучити да надлежна комисија у року од 30 дана спроведе јавну расправу о приједлогу закона.

Члан 104.

(Расправа у Дому када је мишљење надлежне или Уставноправне комисије негативно)

- (1) Када Колегијум Дома прими образложено мишљење Уставноправне комисије или надлежне комисије о приједлогу закона из којег произлази да комисија није утврдила усклађеност са Уставом БиХ и правним системом Босне и Херцеговине, односно да није прихватила принципе предложеног закона, Колегијум Дома уврштава приједлог закона с мишљењима комисија у дневни ред наредне сједнице Дома.
- (2) Ако Дом прихвати мишљење Уставноправне или надлежне комисије из става (1) овог члана, предложени закон сматра се одбијеним.
- (3) Ако Дом не прихвати мишљење комисија из става (1) овог члана, Дом тражи да комисије израде ново мишљење имајући у виду расправу која је вођена на сједници Дома и у року који одреди Дом.
- (4) Поступак из става (3) овог члана може се понављати највише два пута, након чега се законодавни поступак обуставља у случају да мишљење не буде прихваћено.

Члан 105.

(Јавна расправа)

- (1) Прије ступања у поступак из члана 110. овог пословника, комисија може одлучити да отвори јавну расправу о предложеном закону која би укључивала заинтересоване организације, институције и појединце.
- (2) Јавна расправа одржава се у року од 30 дана. У случају спровођења јавне расправе из члана 103. став (5) и става (1) овог члана рокови утврђени чланом 109. став (1) и чланом 111. ст. (1) и (2) овог пословника теку од дана одржане јавне расправе.
- (3) Комисија оглашава јавну расправу на интернетској страници Парламентарне скупштине БиХ.

Члан 106.

(Мишљење учесника јавне расправе)

Позване организације, институције и појединци износе своја мишљења о питањима у вези с предложеним законом. Након завршене јавне расправе, а у складу са закључком комисије, учесници могу приложити стручне радове и друге материјале поднесене током јавне расправе.

Члан 107.**(Резултати јавне расправе)**

Комисија, уз извјештај који подноси, прилаже и транскрипт јавне расправе ако постоји, као и радове и материјале поднесене током јавне расправе.

Одјељак Е. Основни законодавни поступак: поступак у надлежној комисији – фаза II**Члан 108.****(Присуство предлагача сједницама надлежне комисије)**

(1) Предлагач закона или овлашћени представник предлагача обавезно присуствује сједници комисије. Представник Савјета министара БиХ може учествовати у раду комисије и онда када Савјет министара БиХ није предлагач.

(2) Ако предлагач или овлашћени представник предлагача не присуствује сједници комисије, а она утврди да је присуство предлагача или овлашћеног представника предлагача потребно, или ако утврди да предлагач није исправио недостатке у предложеном акту, комисија може одгодити расправу о том питању и обавијестити о томе предлагача, те тражити од њега да присуствује наредној сједници, односно да исправи недостатке у предложеном акту до наредне сједнице. Ако предлагач или његов овлашћени представник по поновљеном позиву не присуствује ни наредној сједници, односно не исправи недостатке у предложеном акту сматраће се да је одустао од приједлога акта, о чему комисија обавјештава Колегијум Дома.

Члан 109.**(Подношење амандмана)**

(1) Делегат, клуб народа, ненадлежна комисија, предлагач закона и Савјет министара БиХ могу доставити амандмане у писаној форми у року од 10 дана од дана усвајања приједлога закона у првом читању, а чланови надлежне комисије амандмане могу улагати до краја разматрања приједлога закона у комисији. Предлагачи амандмана у току расправе у комисији могу модификовати своје амандмане.

(2) Делегат и клуб народа могу приликом израде амандмана на приједлоге закона тражити стручну помоћ Законодавноправног сектора Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ и других институција БиХ.

(3) Након што расправа почне, предсједавајући комисије, у договору са замјеницима предсједавајућег комисије, осим о амандманима из става (1) овог члана, одобрава расправу о новим амандманима само у случајевима када се:

- а) односе на нове аспекте, или
- б) њима настоје усагласити два или више приједлога о којима се води расправа.

(4) Када је за разматрање приједлога закона надлежна заједничка комисија, и сваки посланик може доставити амандмане, у складу са ставом (1) овог члана.

Члан 110.
(Поступак у комисији)

- (1) Поступак у комисији почиње расправом о приједлогу закона и поднесеним амандманима.
- (2) Након расправе комисија гласа о предложеним амандманима слиједећи редослијед чланова на који се односе. У случају изузетно великог броја амандмана, предједавајући комисије може одредити други начин расправе, обезбјеђујући да се сви ставови могу коректно изразити.
- (3) О амандманима који се односе на исти члан расправља се и гласа, почевши од оних који подразумијевају већу измјену, о чему одлучује предједавајући комисије. Предлагачи амандмана могу усагласити заједнички текст амандмана.
- (4) Након завршетка гласања о свим предложеним амандманима, гласа се о приједлогу закона са прихваћеним амандманима.

Члан 111.
(Извјештај комисије)

- (1) Надлежна комисија дужна је да Дому достави извјештај у року од 20 дана од дана усвајања приједлога закона у првом читању.
- (2) Када је надлежна заједничка комисија, она је дужна да достави извјештај у року од 30 дана од дана када је приједлог закона усвојен у првом читању на сједници дома који је посљедњи разматрао закон.
- (3) Извјештај надлежне комисије садржи извјештај о приједлогу закона и усвојене амандмане који су постали саставни дио приједлога закона.
- (4) Надлежна комисија може Колегијуму Дома поднијети захтјев за продужење рока за достављање извјештаја уз навођење разлога због којих није у могућности да га достави.
- (5) Колегијум Дома доноси одлуку по захтјеву комисије и утврђује крајњи рок за достављање извјештаја у складу с приједлогом комисије. У том случају, крајњи рок за подношење амандмана из члана 109. став (1) овог Пословника јесте 24 сата прије одржавања сједнице комисије.
- (6) У случају да комисија не достави извјештај до крајњег рока, Дом се изјашњава о утврђивању новог рока или о обустављању законодавног поступка.

Члан 112.
(Негативан извјештај надлежне комисије о закону у цјелини)

- (1) Кад Колегијум Дома прими извјештај надлежне комисије о приједлогу закона из којег произлази да комисија није прихватила приједлог закона у цјелини, у којем је комисија обавезна да образложи разлоге одбијања, Колегијум Дома приједлог закона са извјештајем комисије уврштава у дневни ред наредне сједнице Дома.
- (2) Ако Дом прихвати извјештај надлежне комисије из става (1) овог члана, предложени закон сматра се одбијеним.
- (3) Ако не прихвати извјештај, Дом од надлежне комисије тражи да изради нови извјештај имајући у виду расправу која је вођена на сједници Дома и у року који одреди Дом.

(4) Поступак из става (3) овог члана може се понављати највише два пута, након чега се законодавни поступак обуставља у случају да извјештај не буде прихваћен.

Члан 113.

(Извјестилац надлежне комисије)

Предсједавајући комисије или други именовани извјестилац подноси извјештај на сједници Дома.

Одјељак Ф. Основни законодавни поступак: расправа на сједници Дома – друго читање

Члан 114.

(Поступак са извјештајем надлежне комисије)

Кад прими извјештај надлежне комисије, предсједавајући Дома извјештај доставља делегатима ради расправе на сједници Дома о приједлогу закона у другом читању.

Члан 115.

(Амандмани)

(1) Делегати и клубови народа могу предлагати амандмане којима се оспоравају амандмани које је Комисија усвојила. Ови амандмани достављају се најкасније 24 сата прије почетка сједнице Дома.

(2) У истом року овлашћени предлагачи амандмана из члана 109. став (1) овог пословника могу предложити амандмане у писаној форми које желе поново бранити на сједници Дома, након што нису усвојени у комисији.

(3) Након што расправа почне, осим о амандманима из ст. (1) и (2) овог члана, предсједавајући, у консултацији са замјеницима предсједавајућег Дома, одобрава расправу о новим амандманима само у случајевима када се:

- а) односе на нове аспекте које комисија није могла узети у обзир, или
- б) њима настоје усагласити два или више приједлога о којима се води расправа.

(4) Предлагач амандмана из овог члана има право повући, измијенити или допунити амандман све до завршетка расправе.

(5) Предлагач има право да повуче приједлог закона најкасније 24 часа прије почетка сједнице.

Члан 116.

(Расправа и гласање)

(1) Друго читање састоји се од расправе и гласања о предложеним амандманима, слиједећи редослијед чланова на које се односе. У случају изузетно великог броја амандмана, предсједавајући може одредити други начин расправе, обезбјеђујући да се сви ставови могу коректно изразити.

(2) О предложеним амандманима који се односе на исти члан расправља се и гласа, почевши од оних који подразумијевају већу измјену члана, о чему одлучује предсједавајући Дома.

(3) Предлагач закона, извјестилац и представник Савјета министара БиХ добијају ријеч кад год затраже, у складу с инструкцијама предсједавајућег Дома.

(4) Након што се гласало о свим предложеним амандманима, гласа се о приједлогу закона у његовом коначном тексту.

Члан 117.

(Неусклађеност и правно-техничке грешке)

(1) За вријеме расправе из члана 116. став (2) овог пословника Дом може оцијенити да амандмани усвојени у комисији узрокују унутрашњи несклад или садрже правно-техничке грешке.

(2) У том случају Дом прекида расправу о приједлогу закона и такви амандмани или неки чланови упућују се надлежној комисији, која их разматра, мијења и до наредне сједнице Дома предлаже усклађени текст приједлога закона, када се расправа и изјашњавање о закону наставља.

Одјељак Г. Основни законодавни поступак: односи између домова

Члан 118.

(Доношење закона)

Приједлог закона сматра се донесеним када га оба дома Парламентарне скупштине БиХ усвоје у идентичном тексту.

Члан 119.

(Заједничка комисија за усаглашавање)

(1) Када се приједлог закона или другог акта који треба да усвоје оба дома усвоји прво у Дому, предсједавајући Дома доставља га Представничком дому у року од три дана.

(2) Ако текст који је усвојио Дом није идентичан тексту усвојеном у Представничком дому, предсједавајући Дома одмах обавјештава Представнички дом, како би на наредној сједници Дома била основана заједничка комисија за усаглашавање текста.

(3) Прву сједницу заједничке комисије за усаглашавање сазивају секретари оба дома Парламентарне скупштине БиХ, у року од седам дана од дана именовања чланова заједничке комисије за усаглашавање.

Члан 120.

(Усаглашавање)

(1) Заједничка комисија за усаглашавање има шест чланова, по три члана из сваког дома.

(2) Заједничка комисија за усаглашавање настоји да постигне договор о идентичном тексту. За постизање договора неопходна је већина гласова свих чланова заједничке комисије за усаглашавање и у тој већини заступљеност сва три конститутивна народа, као и већина из сваког дома.

(3) Заједничка комисија за усаглашавање доставља извјештај о усаглашавању у року од 10 дана од дана одржавања прве сједнице.

(4) Ако један од домова не усвоји извјештај заједничке комисије за усаглашавање, приједлог закона сматра се одбијеним.

(5) Ако оба дома не усвоје негативан извјештај заједничке комисије за усаглашавање, приједлог закона доставља се заједничкој комисији за усаглашавање ради израде новог извјештаја, у складу са смјерницама домова.

Члан 121.

(Усвајање у идентичном тексту)

Ако Дом усвоји приједлог закона или другог акта у идентичном тексту као и Представнички дом, приједлог закона или другог акта сматра се донесеним. Председавајући Дома предузима потребне радње за њихово објављивање.

Члан 122.

(Изворни текст закона и других аката)

(1) Секретар Дома, у сарадњи са секретаром Представничког дома, одговоран је за израду изворног текста закона и других аката које доносе оба дома, стављање печата и брине за друге радње у складу са законом.

(2) Секретар Дома одговоран је за израду изворног текста аката које доноси Дом, стављање печата и брине за друге радње у складу са законом.

Одјељак X - Скраћени и хитни поступак

Члан 123.

(Скраћени поступак)

(1) Када подноси приједлог закона, предлагач може затражити да се приједлог закона разматра по скраћеном поступку. У том случају предлагач је обавезан да у писаној форми образложи разлоге који оправдавају скраћивање поступка.

(2) Захтјев из става (1) овог члана разматра Колегијум Дома и о томе одлучује на својој првој наредној сједници.

(3) Ако Колегијум Дома прихвати да разматра приједлог закона по скраћеном поступку, сви рокови из редовног законодавног поступка скраћују се на пола.

(4) Када се приједлог закона разматра по скраћеном поступку, Колегијум Дома може додатно ограничити трајање расправе, као и то колико пута делегат може добити ријеч.

(5) Ако Колегијум Дома не прихвати захтјев, приједлог закона разматра се у складу с одредбама којима се регулише редовни законодавни поступак.

Члан 124.

(Хитни поступак)

(1) Предлагач може у писаној форми затражити од Дома да приједлог закона високог степена хитности или који је формулисан на тако једноставан начин да се може усвојити или одбацити у цјелини размотри у једном читању.

(2) Захтјев из става (1) овог члана разматра се на наредној сједници Дома. Дом одлучује о захтјеву након расправе.

(3) Када се о овом захтјеву обави расправа, гласа се. Ако се усвоји, Дом наставља расправу и гласа о приједлогу закона. Амандмани на приједлог закона могу се поднијети у писаној форми до окончања расправе о приједлогу закона, само ако се односе на исправљање очигледних нормативно-техничких и штампарских грешака у тексту приједлога закона.

(4) Ако Дом не прихвати захтјев предлагача за разматрање приједлога закона по хитном поступку, Дом одлучује да ли ће се закон разматрати у складу с одредбама којима се регулише скраћени или редовни законодавни поступак.

Одјељак И. Закони са ознаком „ЕИ“

Члан 125.

(Разматрање приједлога закона са ознаком „ЕИ“)

(1) Када Дом прими приједлог закона који је Савјет министара БиХ означио да је повезан с интеграцијама у Европску унију, Колегијум Дома га упућује у процедуру по скраћеном законодавном поступку.

(2) Приједлог закона из става (1) овог члана у горњем десном углу насловне странице има ознаку „П.З.Е.И.“ и број таквог приједлога закона.

Члан 126.

(Подношење амандмана)

Ако се на приједлог закона из члана 125. овог Пословника уложе амандмани, предсједавајући надлежне комисије их, по истеку рока за њихово улагање, доставља Дирекцији за европске интеграције, са захтјевом да се о њима изјасни у погледу њихове усаглашености са законодавством ЕУ.

Одјељак Ј. Буџет и извјештај о извршењу буџета институција БиХ

Члан 127.

(Буџет)

(1) Након што Парламентарна скупштина БиХ добије приједлог закона који садржи буџет институција БиХ за сљедећу годину (у даљем тексту: буџет), који је упутило Предсједништво БиХ у складу са законом и у роковима прописаним законом, прво га разматра Представнички дом.

(2) Након усвајања, Представнички дом доставља приједлог закона с буџетом Дому најкасније до 15. новембра текуће године.

(3) Приликом доношења буџета примјењују се одредбе којима се регулише основни законодавни поступак. Међутим, Колегијум Дома скраћује рокове и предузима све друге потребне мјере за доношење буџета или, по потреби, измјене и допуне буџета најкасније до 15. децембра текуће године.

Члан 128.

(Измјене и допуне буџета)

Буџет се може мијењати на начин и по поступку за његово доношење.

Члан 129.

(Извјештај о извршењу буџета)

(1) Предсједништво БиХ, према приједлогу Савјета министара БиХ, подноси Дому извјештај о извршењу буџета институција БиХ за претходну годину, достављајући податке о оствареним приходима и расходима у буџетској години.

(2) Бројеви садржани у извјештају нису подложни амандманима. Ако Дом посумња у тачност података у извјештају, исказаних бројевима, може тражити неопходна објашњења, допуне или корекције од Савјета министара БиХ.

Одјељак К. Одлучивање о сагласности за ратификацију и отказивање међународних уговора

Члан 130.

(Захтјев за ратификацију или отказивање уговора)

(1) Предсједништво БиХ, у складу са Уставом БиХ и законом, подноси Дому захтјев за давање сагласности за ратификацију или отказивање ратификованих међународних уговора, споразума и конвенција.

(2) Након што добије мишљење надлежне комисије, предсједавајући Дома га уврштава у дневни ред сједнице Дома.

(3) Текст међународних уговора, споразума и конвенција није подложен амандманима.

Одјељак Л. Амандмани на Устав БиХ

Члан 131.

(Овлашћени предлагачи)

Амандмане на Устав БиХ могу предложити Предсједништво БиХ, Савјет министара БиХ, Представнички дом и сваки делегат, у складу са Уставом БиХ и овим пословником.

Члан 132.

(Подношење амандмана)

(1) Амандмани на Устав БиХ подnose се под истим условима као и закони и прате основни законодавни поступак.

(2) Колегијум Дома упућује предложене амандмане на Устав БиХ Предсједништву БиХ и Савјету министара БиХ ради давања мишљења, ако они нису предлагачи.

Члан 133.

(Јавна расправа)

(1) Приједлог амандмана на Устав БиХ упућује се у јавну расправу, након што га Дом усвоји у првом читању.

(2) Уставноправна комисија спроводи јавну расправу у складу са закључком Дома, не прије истека 30 дана након што је приједлог амандмана на Устав БиХ предложен.

(3) Трајање јавне расправе не може бити краће од 15 дана.

Одјељак М. Исправке у закону, другом пропису и општем акту

Члан 134.
(Исправке)

- (1) Приједлог за исправку штампарских грешака у објављеном тексту закона или другог прописа, односно општег акта који је Дом донио, Дому подноси орган надлежан за спровођење тог закона, односно општег акта.
- (2) Исправке штампарских грешака, послије срањивања са изворником, утврђују секретари оба дома Парламентарне скупштине БиХ.

Одјелјак Н. Израда пречишћеног текста закона и другог акта

Члан 135.
(Пречишћени текст закона и другог акта)

- (1) Уставноправна комисија, у сарадњи са Уставноправном комисијом Представничког дома, припрема приједлог службеног пречишћеног текста закона и другог акта када их за то овласте оба дома Парламентарне скупштине БиХ у складу са чланом 39. став (1) тачка и) овог пословника.
- (2) Домови Парламентарне скупштине БиХ утврђују службени пречишћени текст закона и другог акта.
- (3) Утврђена службена верзија пречишћеног текста закона и другог акта објављује се у „Службеном гласнику БиХ“.
- (4) Неслужбену верзију пречишћеног текста, након сваке измјене и допуне закона и другог акта, израђују стручне службе Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ која се објављује на интернетској-страници Парламентарне скупштине БиХ.

ПОГЛАВЉЕ VI – Посебна и независна тијела Парламентарне скупштине БиХ

Члан 136.
(Посебна и независна тијела Парламентарне скупштине БиХ)

- (1) Парламентарна скупштина БиХ има своја посебна и независна тијела, која се оснивају у складу са законом.
- (2) Посебна и независна тијела Парламентарне скупштине БиХ су:
  - а) Савјет националних мањина БиХ;
  - б) Канцеларија парламентарног војног повјереника БиХ;
  - ц) Независни одбор као независно тијело полицијске структуре БиХ;
  - д) Одбор за жалбе грађана на рад полицијских службеника у полицијским тијелима БиХ;
- е) Независна комисија за праћење услова боравка у заводима, поступање и поштовање људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд Босне и Херцеговине, страни судови за дјела предвиђена Кривичним законом Босне и Херцеговине или међународним уговором чији је потписник Босна и Херцеговина или други суд у складу са законом Босне и Херцеговине; и
- ф) друга тијела која се оснивају законима као независна и посебна тијела Парламентарне скупштине БиХ.

- (3) Чланови посебних и независних тијела Парламентарне скупштине БиХ именују се у складу са законом.
- (4) Начин одабира кандидата за обављање дужности чланова и трајање мандата чланова посебних и независних тијела Парламентарне скупштине БиХ одређен је законима о оснивању.

Члан 137.

(Рад посебних и независних тијела Парламентарне скупштине БиХ)

- (1) Посебна и независна тијела Парламентарне скупштине БиХ раде у складу са својим пословницима, који се доносе на начин и по процедури прописаној законима, а који не смију бити у супротности са законима о оснивању и актима Парламентарне скупштине БиХ.
- (2) Посебна и независна тијела Парламентарне скупштине БиХ подносе Парламентарној скупштини БиХ извјештаје о раду на начин прописан законима о оснивању.
- (3) Посебна и независна тијела Парламентарне скупштине БиХ сарађују са радним тијелима Парламентарне скупштине БиХ, те свим другим тијелима и институцијама у обиму који је утврђен законима о оснивању.

Члан 138.

(Пружање административно-техничке и стручне помоћи)

Посебним и независним тијелима Парламентарне скупштине БиХ сву неопходну административно-техничку и стручну помоћ, у оквиру у којем је то предвиђено законима о оснивању, пружа Секретаријат Парламентарне скупштине БиХ.

Члан 139.

(Меморандум и печат)

Посебна и независна тијела Парламентарне скупштине БиХ у свом раду користе меморандум и печат Парламентарне скупштине БиХ.

ПОГЛАВЉЕ VII - Гласање о неповјерењу и потреби реконструкције Савјета министара БиХ

Одјељак А. Општа одредба

Члан 140.

(Дужност и одговорност Савјета министара БиХ)

- (1) Савјет министара БиХ одговара Дому за предлагање и спровођење политике и примјену закона, других прописа и одредаба чије је спровођење дио његовог уставног и законског овлашћења, као и за усмјеравање и координацију рада министарстава.
- (2) Савјет министара БиХ дужан је да, на захтјев Дома, поднесе информације о свим релевантним активностима из своје надлежности.

Одјељак Б. Гласање о неповјерењу и потреби реконструкције Савјета министара БиХ

Члан 141.

(Иницирање гласања о неповјерењу Савјету министара БиХ)

- (1) Најмање три делегата у Дому могу иницирати приједлог за гласање о неповјерењу или о потреби реконструкције Савјета министара БиХ.
- (2) Предсједништво БиХ може предложити смјену предсједавајућег Савјета министара БиХ.
- (3) Приједлози из ст. (1) и (2) овог члана достављају се предсједавајућем Дома у писаној форми, потписани и с образложењем.
- (4) Предсједавајући Дома одмах доставља овај приједлог Предсједништву БиХ, Савјету министара БиХ, делегатима и Представничком дому.

Члан 142.

(Уврштавање у дневни ред)

Приједлог за гласање о неповјерењу или реконструкцији Савјета министара БиХ обавезно се уврштава у дневни ред сједнице Дома након 20 дана, а најкасније 30 дана од дана достављања Савјету министара БиХ.

Члан 143.

(Извјештај Савјета министара БиХ о изгласавању неповјерења)

- (1) Прије почетка сједнице о изгласавању неповјерења, Савјет министара БиХ може поднијети Дому извјештај у писаној форми са својим мишљењем и ставовима.
- (2) Извјештај се доставља делегатима најкасније 48 часова прије одржавања сједнице.

Члан 144.

(Извјештај Савјета министара БиХ о реконструкцији)

- (1) Прије почетка сједнице о изгласавању реконструкције, Савјет министара БиХ може поднијети Дому извјештај у писаној форми са својим мишљењем и ставовима.
- (2) Министри чија је смјена предложена могу поднијети Дому свој извјештај.
- (3) Извјештај се доставља делегатима најкасније 48 часова прије одржавања сједнице.

Члан 145.

(Образлагање приједлога и одговор Савјета министара БиХ)

- (1) Предлагач има право и дужност да на сједници Дома образложи приједлог за изгласавање неповјерења или реконструкцију Савјета министара БиХ.
- (2) Савјет министара БиХ има право да одговори и изнесе своје ставове, након чега се отвара расправа.

Члан 146.**(Гласање)**

- (1) Након завршетка расправе, приједлог о неповјерењу или реконструкцији Савјета министара БиХ ставља се на гласање.
- (2) Ако приједлог не буде усвојен, може се гласати и о другим иницијативама у вези с приједлогом.
- (3) Предсједавајући обавјештава Представнички дом, Савјет министара БиХ и Предсједништво БиХ о резултатима гласања о неповјерењу или реконструкцији и другим иницијативама у вези с тим, ако су постојале.

Одјељак Ц. Смјена министра или замјеника министра**Члан 147.****(Покретање поступка смјене министра или замјеника министра)**

- (1) Предсједавајући Савјета министара БиХ може покренути поступак за смјену министра или замјеника министра.
- (2) Приједлог из става (1) овог члана доставља се предсједавајућем Дома у писаној форми с образложењем.
- (3) Предсједавајући Дома одмах доставља приједлог делегатима и Представничком дому.

Члан 148.**(Уврштавање у дневни ред)**

Приједлог за смјену министра или замјеника министра обавезно се уврштава у дневни ред сједнице Дома најкасније 15 дана од дана када тај приједлог предсједавајући Дома прими од предсједавајућег Савјета министара БиХ.

Члан 149.**(Образлагање приједлога и расправа)**

- (1) Предсједавајући Савјета министара БиХ има право да на сједници Дома образложи своју иницијативу, након чега се отвара расправа.
- (2) Министар или замјеник министра чија је смјена предложена има право да се обрати Дому.

Члан 150.**(Гласање о потврди смјене министра или замјеника министра)**

- (1) Након расправе гласа се о потврђивању смјене министра или замјеника министра.
- (2) Ако приједлог не буде потврђен, може се гласати и о другим иницијативама у вези с тим, ако су постојале.
- (3) Предсједавајући Дома обавјештава Представнички дом, Савјет министара БиХ и Предсједништво БиХ о резултатима гласања и о другим иницијативама у вези с тим, ако су постојале.

ПОГЛАВЉЕ VIII - Резолуција и остали акти

Члан 151.

(Подношење приједлога резолуције)

- (1) Дом може резолуцијом изразити свој став о релевантним политичким питањима и утврдити политичке смјернице које ће спроводити Предсједништво БиХ, Савјет министара БиХ или друге институције БиХ.
- (2) Делегат може поднијети приједлог резолуције, који се разматра на сједници Дома.

Члан 152.

(Расправа и гласање о приједлогу резолуције)

- (1) Предлагач резолуције добија ријеч у трајању до 20 минута. Остали учесници у расправи могу добити ријеч у трајању до 10 минута.
- (2) Амандмани на предложене резолуције подносе се у писаној форми, у било које вријеме сједнице.
- (3) Након расправе, гласа се о предложеним амандманима и резолуцији.

Члан 153.

(Остали акти)

- (1) Дом може доносити декларације, одлуке, препоруке, закључке и друге акте.
- (2) Акти из става (1) овог члана дефинишу се на следећи начин:
  - а) декларација је акт који садржи начелно мишљење о важним питањима која је Дом разматрао;
  - б) одлука је акт којим се рјешавају питања из надлежности Парламентарне скупштине БиХ;
  - ц) препорука је акт којим се указује на значај одређених питања која се односе на спровођење закона;
  - д) закључак је акт који се доноси о питањима у појединачној ствари која се тичу поступка.
- (3) Гласање о актима из става (1) овог члана обавља се у складу с утврђеним начином одлучивања у Дому, осим ако Уставом БиХ, овим пословником или законом није другачије регулисано.

ПОГЛАВЉЕ IX - Активности информисања

Одјељак А. Делегатска питања и иницијативе

Члан 154.

(Делегатска питања и иницијативе)

- (1) Делегати могу постављати питања и подносити иницијативе предсједавајућем и члановима Савјета министара БиХ или другим субјектима из њихове надлежности, посебно о стању у појединим областима друштвеног живота и спровођењу закона и других аката Парламентарне скупштине БиХ, односно о раду министарстава и других органа државне управе.

- (2) Делегатска питања могу се постављати усмено или у писаној форми, а делегатске иницијативе само у писаној форми.
- (3) Делегатска питања у писаној форми могу се постављати и Канцеларији високог представника у БиХ.

Одјељак Б. Питања и одговори у усменој форми

Члан 155.

(Усмена питања)

- (1) Делегати могу усмено постављати питања Савјету министара БиХ, односно поједином члану Савјета министара БиХ на почетку сваке прве сједнице Дома у мјесецу, прије расправе о дневном реду, уз директан ТВ пренос.
- (2) Редослијед постављања питања одређује се према редослиједу пријављивања делегата.
- (3) Делегат може поставити једно делегатско питање у трајању до двије минуте. Питање мора бити кратко и јасно формулисано и у правилу такво да се на њега може одговорити одмах и без припреме.
- (4) Делегат може рећи да ли задовољан или незадовољан одговором на делегатско питање, износећи разлоге у трајању од једне минуте.
- (5) Ако је незадовољан одговором, делегат може затражити да му се одговор достави у писаној форми у року од 15 дана.

Члан 156.

(Постављање питања)

- (1) Делегати постављање усмених делегатских питања најављују у писаној форми најкасније 24 сата прије почетка сједнице Дома.
- (2) Најава из става (1) овог члана доставља се предсједавајућем Савјета министара БиХ и оном члану Савјета министара БиХ на кога је упућена, а обавезно садржи име и презиме делегата који жели да постави усмено делегатско питање, назнаку коме се питање поставља те назнаку области на које се питање односи.
- (3) Предсједавајући Савјета министара БиХ дужан је да обезбиједи присуство најмање половине чланова Савјета министара БиХ на сједници Дома у вријеме одређено за усмено постављање делегатских питања.

Члан 157.

(Одговори на питања)

- (1) Члан Савјета министара БиХ коме је питање упућено дужан је да одговори на постављено питање на истој сједници на којој је оно постављено или да наведе разлоге због којих на њега не може да одговори. У том случају дужан је да да усмени одговор на постављено питање на првој наредној сједници Дома у вријеме одређено за постављање усмених делегатских питања.
- (2) Одговор на постављено питање траје до двије минуте.

Одјељак Ц. Питања у писаној форми и иницијативе

Члан 158.

(Постављање питања и подношење иницијатива)

- (1) Делегат може поставити питање и поднијети иницијативу у писаној форми посредством председавајућег Дома.
- (2) Када је питање формулисано у складу са ставом (1) овог члана, председавајући Дома питање и иницијативу просљеђује ономе коме је упућено.
- (3) Председавајући на почетку сваке сједнице Дома обавјештава Дом који су делегати поставили питање и на која су питања делегати добили одговоре.

Члан 159.

(Одговор у писаној форми)

- (1) Питања у писаној форми углавном се, иако не искључиво, односе на техничка питања или она за која није довољно једноставно усмено објашњење. Ни питање ни одговор не смију прелазити један стандардни лист формата А4.
- (2) Одговор у писаној форми мора се дати у року од 30 дана од дана када је питање достављено ономе коме је упућено.
- (3) Ако Савјет министара БиХ, односно његов члан не могу одговорити у року из става (2) овог члана дужни су да, посредством председавајућег Дома, обавијесте делегата о разлозима због којих то не могу учинити и о времену када ће доставити одговор.
- (4) Када председавајући Дома прими одговор, копију доставља свим делегатима. Председавајући Дома даје прилику делегату који је на постављено питање тражио одговор у писаној форми да се изјасни да ли је задовољан одговором. Ако делегат није задовољан одговором, може поставити допунско делегатско питање у писаној форми.

Одјељак Д. Заједничке сједнице оба дома – питања и одговори

Члан 160.

(Заједничка сједница оба дома - питања и одговори)

- (1) Најмање једном годишње Заједнички колегијум организује посебну, односно заједничку сједницу оба дома о теми: "Делегати и посланици питају – Савјет министара БиХ одговара".
- (2) За ове сједнице дијалогског типа обезбиједиће се услови за директан телевизијски и радио пренос ради јавности рада и информисања грађана о свим релевантним питањима из надлежности извршних органа власти на нивоу Босне и Херцеговине.
- (3) Делегат има право да постави једно питање и да реплицира на одговоре у трајању до три минута. Питање се доставља Савјету министара БиХ најмање седам дана прије одржавања сједнице.
- (4) Сједница из става (1) овог члана заказује се 30 дана раније, а може трајати најдуже четири сата.

Члан 161.

(Процедура на заједничкој сједници)

- (1) Питање се образложе на следећи начин: делегат поставља питање у трајању до три минуте, затим председавајући Савјета министара БиХ или ресорни министар добија

ријеч у истом трајању. Након тога делегат може дати коментар на одговор или поставити ново питање у трајању до двије минуте. Предсједавајућем Савјета министара БиХ или ресорном министру омогућава се нови одговор у истом трајању, након чега предсједавајући закључује расправу и даје ријеч слjedeћем лицу овлашћеном да говори.

(2) Предсједавајући Савјета министара БиХ или ресорни министар могу затражити, из одређених разлога и само једном, да се расправа о питању одгоди за слjedeћу сједницу Дома.

Одјелјак Е. Интерпелација

Члан 162.

(Подношење и разматрање)

(1) Интерпелација је питање којим се на сједници Дома отвара расправа о раду Савјета министара БиХ у цјелини или о појединим одлукама Савјета министара БиХ или одређених министарстава, спровођењу утврђене политике и закона.

(2) Интерпелација се може поднијети и када делегат није задовољан ни накнадним допунским писаним одговором Савјета министара БиХ на постављено питање, а питање и одговор указују да постоје посебно оправдани разлози да се о њима отвори расправа у Дому.

(3) Интерпелацију могу поднијети три делегата предсједавајућем Дома у писаној форми. У њој мора бити јасно постављено и образложено питање које треба разматрати.

(4) Колегијум Дома разматра интерпелацију и доставља је ономе на кога је насловљена.

Члан 163.

(Уврштавање у дневни ред)

(1) Након упућивања интерпелације ономе на кога је насловљена, интерпелација се уврштава у дневни ред сједнице Дома у року од 30 дана од дана њеног упућивања.

(2) У дневни ред једне сједнице може бити уврштена само једна интерпелација.

Члан 164.

(Расправа)

(1) Представник интерпеланата добија ријеч у трајању до 30 минута за објашњење интерпелације. Затим, у истом трајању, ријеч добија онај коме је интерпелација упућена. Након тога, други делегати могу, на своје тражење, интервенисати у трајању до 10 минута. Исто правило примјењује се и за интерпеланта и за онога коме је интерпелација упућена.

(2) Подносиоци интерпелације могу повући интерпелацију до закључења расправе.

Члан 165.

(Усвајање интерпелације с потребним мјерама)

Након расправе, Дом заузима став о питању које је покренуто интерпелацијом и предложеним закључцима, утврђује мјере за рјешавање проблема и по потреби утврђује одговорност за настало стање.

ПОГЛАВЉЕ X - Односи с другим институцијама БиХ

Одјељак А. Предсједништво БиХ

Члан 166.

(Обавјештавање Предсједништва БиХ о сједницама Дома)

- (1) Предсједавајући Дома позива Предсједништво БиХ на сваку сједницу Дома.
- (2) На сједницама на којима се разматрају приједлози закона које предложи Предсједништво БиХ или на којима се рјешавају питања из надлежности Предсједништва БиХ обавезно је присуство барем једног члана Предсједништва БиХ.
- (3) Предсједништво БиХ посредством својих представника учествује на сједницама Дома из става (2) овог члана и има право и обавезу да учествује у расправи у сваком тренутку.

Члан 167.

(Информисање Дома о питањима из надлежности Предсједништва БиХ)

- (1) На захтјев Дома или на свој захтјев, Предсједништво БиХ на сједници Дома износи ставове и обавјештава Дом о питањима из своје надлежности.
- (2) Дом може затражити од Предсједништва БиХ да прије одржавања сједнице достави извјештај у писаној форми.
- (3) Након расправе Дом може усвојити резолуцију која садржи његов став или смјернице у вези с одговарајућом политиком.
- (4) Предсједништво БиХ, у складу са Уставом БиХ, најмање једном годишње подноси Дому извјештај о својим расходима.

Одјељак Б. Савјет министара БиХ

Члан 168.

(Права и дужности Савјета министара БиХ)

У оквиру својих права и дужности наведених у Уставу БиХ и закону, Савјет министара БиХ:

- а) може подносити приједлоге закона Дому и достављати мишљења о приједлозима закона чији оно није предлагач;
- б) може тражити сазивање сједнице Дома да би се разматрало питање о којем жели изнијети свој став и добити мишљење, односно став Дома;
- ц) посредством свог представника, дужан је да учествује на сједницама Дома и комисија Дома, а по позиву и на сједницама Колегијума Дома;
- д) има право и обавезу да интервенише у расправама;
- е) може тражити да уврсти једну тачку у дневни ред сједнице Дома. У том случају, затражена тачка уврштава се у дневни ред сједнице Дома; и

- ф) може тражити одгађање расправе само о једној необавезној тачки дневног реда како би заузео став и изнио га на сљедећој сједници. У том случају затражена тачка скида се с дневног реда сједнице Дома.

Члан 169.

(Представљање Савјета министара БиХ)

- (1) Савјет министара БиХ у Дому представља његов предсједавајући или један или више његових чланова, осим ако је другачије прописано овим пословником или законом.
- (2) Министре могу представљати замјеници министара и, ако се присуство односи на сједнице комисија, помоћници министара, осим ако је другачије прописано овим пословником или законом.

Члан 170.

(Обавјештавање Савјета министара БиХ о сједницама Дома и комисија)

Дом и његове комисије обавјештавају Савјет министара БиХ о терминима одржавања својих сједница како би представници Савјета министара БиХ учествовали на тим сједницама.

Члан 171.

(Информисање у комисијама)

- (1) Чланови Савјета министара БиХ, на своје или на тражење овлашћене комисије, долазе на сједницу комисије ради информисања о датом питању.
- (2) Комисија може захтијевати да чланови Савјета министара БиХ прије сједнице поднесу извјештај у писаној форми о истом питању.
- (3) Након закључења расправе или на својој наредној сједници, комисија може усвојити резолуцију у којој износи свој став или смјернице у вези с одговарајућом политиком министарства.
- (4) Комисија може покренути поступак за утврђивање одговорности позваног члана Савјета министара БиХ ако:
- а) не одговори на позив комисије;
  - б) не поднесе потребне информације комисији;
  - ц) поднесе непотпуне или нетачне информације комисији.

Члан 172.

(Извјештај о раду Савјета министара БиХ)

- (1) Савјет министара БиХ подноси Дому извјештај о свом раду најмање једном годишње.
- (2) Дом разматра извјештај о раду Савјета министара БиХ у року од 30 дана од његовог подношења. Након расправе, Дом може резолуцијом исказати свој политички став о поднесеном извјештају.

Одјељак Ц. Друге институције

Члан 173.**(Сарадња с другим институцијама БиХ)**

Права и дужности, као и сарадња Дома с другим институцијама БиХ, остварују се у складу са Уставом БиХ, законима и овим пословником.

ПОГЛАВЉЕ XI - Активности унутрашње регулације**Члан 174.****(Измјене и/или допуне Пословника)**

Дом може, на приједлог делегата, допуњавати и/или мијењати овај пословник у складу са Уставом БиХ, користећи процедуру доношења одлука у складу са чланом IV 3.д) Устава БиХ и одредбама овог пословника.

Члан 175.**(Регулисање питања закључком)**

- (1) Дом може закључком регулисати одређено питање које није никако или није прецизно регулисано овим пословником.
- (2) Закључак је обавезујући само за конкретно питање из става (1) овог члана.
- (3) Закључак је обавезујући све док се Пословником дато питање другачије не регулише. Закључак се примјењује од дана усвајања, осим ако није предвиђено другачије.

Члан 176.**(Закључак комисија)**

Комисије могу усвајати закључке у исту сврху као у члану 175. овог пословника и о питањима из своје надлежности. Ти закључци подређени су закључцима Дома.

ПОГЛАВЉЕ XII - Одлуке о питањима од виталног интереса и самораспуштање Дома**Одјељак А. Одлуке о питањима од виталног интереса****Члан 177.****(Проглашавање одлуке штетном по витални интерес)**

Предложена одлука Парламентарне скупштине БиХ може бити проглашена штетном по витални интерес бошњачког, хрватског или српског народа већином гласова бошњачких, хрватских или српских делегата, изабраних у складу са чланом IV/1.а) и б) Устава БиХ. За доношење такве одлуке биће потребна сагласност Дома, коју изгласа већина бошњачких, већина хрватских и већина српских делегата који су присутни и који гласају.

Члан 178.**(Покушај рјешавања у заједничкој комисији или упућивање Уставном суду БиХ)**

Када већина бошњачких, хрватских или српских делегата стави примједбу на позивање на тачку е) Устава БиХ, предсједавајући Дома одмах сазива сједницу заједничке

комисије, коју чине три делегата, од којих је сваки изабран међу бошњачким, хрватским и српским делегатима, с циљем рјешавања тог питања. Ако то Комисија не успије у року од пет дана, предмет се упућује Уставном суду БиХ, који ће по хитном поступку преиспитати процедуралну исправност случаја.

Одјелјак Б. Самораспуштање Дома

Члан 179.

(Самораспуштање Дома)

- (1) Дом народа може се распустити одлуком Предсједништва БиХ или самог дома, под условом да је одлука Дома о распуштању донесена већином која укључује већину гласова делегата из најмање два народа, бошњачког, хрватског или српског.
- (2) Најмање три делегата могу поднијети Колегијуму приједлог одлуке о распуштању Дома.
- (3) Колегијум Дома сазива Дом ради разматрања овог приједлога у року од 15 дана од дана његовог подношења.
- (4) Након расправе приједлог се ставља на гласање. Сматра се усвојеним ако га одобри већина која садржи већину гласова делегата из најмање два народа.
- (5) Одлука се објављује и доставља Представничком дому, Предсједништву БиХ и Савјету министара БиХ.

ПОГЛАВЉЕ XIII - Разно

Члан 180.

(Именовање чланова делегација Парламентарне скупштине БиХ)

- (1) Прије именовања чланова делегација Парламентарне скупштине БиХ који учествују у парламентарним скупштинама међународних организација или у другим међународним институцијама, Колегијум Дома, у сарадњи с Колегијумом Представничког дома, утврђује колико чланова морају изабрати оба дома. Колегијум Дома настоји да пронађе пропорционалну формулу за састав делегација која одражава укупни састав Парламентарне скупштине БиХ, уважавајући и критеријум одговарајуће полне заступљености.
- (2) Дом именује своје чланове који треба да учествују у парламентарним скупштинама међународних организација или у међународним институцијама, при чему обезбјеђује да састав делегације одражава укупан састав Дома. Колегијум Дома, уз помоћ Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ, брине да се обезбиједи услови потребни за реализовање планираних међународних активности сталних и привремених парламентарних делегација.
- (3) Делегација је дужна да, у року од седам дана након именовања чланова, изабере предсједавајућег и два замјеника, утврди програм рада и о томе обавијести Дом.
- (4) Делегација усваја пословник којим се ближе утврђују права и обавезе предсједавајућег, замјеника и чланова делегације, однос према Дому, начин подношења извјештаја и друга питања значајна за рад делегације.

Члан 181.**(Групе пријатељства)**

У складу с критеријумима утврђеним у члану 180. овог пословника, Дом може именовати своје чланове у групе пријатељства с другим државама.

Члан 182.**(Консултације за новоизабране представнике Босне и Херцеговине)**

(1) Надлежни органи Босне и Херцеговине, који спроводе процедуре номиновања представника Босне и Херцеговине за чланство у међународним институцијама, дужни су да приликом израде листи за чланство обаве консултације у Дому.

(2) Консултације се, прије изјашњавања Дома, обављају на сједници Заједничког колегијума и Заједничке комисије за европске интеграције.

Члан 183.**(Употреба језика)**

(1) Записници са састанака и извјештаји Дома, комисија и заједничких комисија пишу се на босанском, хрватском и српском језику, латиничним и ћириличним писмом. Закони, амандмани на Устав БиХ, пословници, закључци и резолуције пишу се и објављују на исти начин.

(2) Делегат изјављује у писаној форми на којем језику жели да прима материјал из става (1) овог члана.

Члан 184.**(Поступање с повјерљивим материјалима)**

Својим одлукама домови прописују начин поступања с повјерљивим материјалима. Делегати су дужни да потпишу изјаву о чувању тајне и после престанка дужности у Дому и/или комисији.

Члан 185.**(Истицање грба и заставе Босне и Херцеговине)**

Државна химна се интонира, а грб и застава Босне и Херцеговине истичу се у конференцијским салама Дома и просторијама клубова народа у складу са законом.

ПОГЛАВЉЕ XIV - Секретаријат Парламентарне скупштине БиХ**Члан 186.****(Оснивање и организација Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ)**

(1) Дом, заједно с Представничким домом, оснива Секретаријат Парламентарне скупштине БиХ.

(2) Организација и активности Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ регулишу се посебним актима.

Члан 187.**(Именовање секретара Дома)**

Дом има секретара којег, на приједлог Колегијума Дома, именује Дом.

Члан 188.**(Именовање секретара Заједничке службе Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ)**

Секретара Заједничке службе Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ, на приједлог колегијума оба дома, именују оба дома.

Члан 189.**(Права и дужности секретара Дома)**

(1) Секретар Дома:

- а) помаже Колегијуму Дома и предсједавајућем Дома у обављању њихових дужности;
- б) обезбјеђује вођење и чување записника са сједница Дома, Колегијума Дома и комисија Дома;
- ц) обезбјеђује вођење и чување записника са заједничких сједница оба дома и Заједничког колегијума заједно са секретаром Представничког дома;
- д) обезбјеђује вођење и чување записника са сједница заједничких комисија заједно са секретаром Представничког дома;
- е) заједно са секретаром Заједничке службе Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ брине о издавању публикација Дома, а заједно са секретаром Представничког дома о издавању публикација Парламентарне скупштине БиХ;
- ф) брине о реализацији закључака Дома;
- г) заједно са секретаром Заједничке службе Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ и секретаром Представничког дома одговара за рад Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ;
- х) брине о чувању и стављању печата, објављивању и достављању, у зависности од случаја, закона и аката које Дом донесе; и
- и) има друга права и дужности одређене овим пословником и друге дужности које му повјере Колегијум Дома, предсједавајући Дома и Дом.

(2) У случају да секретар Дома није у могућности да присуствује сједницама Дома, предсједавајућем Дома у вођењу сједница помаже државни службеник из Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ којег одреди Колегијум Дома, на приједлог секретара Дома.

ПОГЛАВЉЕ XV - Прелазне и завршне одредбе

Члан 190.**(Доношење Пословника Дома)**

Пословник Дома доноси се према процедури доношења одлука у Дому, у складу са чланом IV 3.д) Устава БиХ.

Члан 191.**(Поступак с приједлозима затеченим у процедури)**

Поступак с приједлозима закона и других аката који се налазе у парламентарној процедури завршиће се према одредбама досадашњег пословника ("Службени гласник БиХ", бр. 33/06, 41/06, 91/06, 91/07, 87/09 и 32/12).

Члан 192.**(Поступак с приједлозима затеченим у процедури приликом промјене сазива Дома на изборима)**

(1) Поступак по приједлозима закона и других аката, чији су овлашћени предлагачи Предсједништво БиХ, Савјет министара БиХ и Представнички дом, а који су поднесени прије истека сазива Дома, наставља се у новом сазиву Дома у законодавном поступку у којем је приједлог закона или другог акта разматран у претходном сазиву.

(2) Поступак по приједлозима закона или других аката, чији су предлагачи делегати из претходног сазива Дома, не наставља се осим ако неко од делегата из новог сазива не преузме улогу предлагача закона или другог акта.

Члан 193.**(Недискриминација)**

Изрази који су, ради прегледности дати у једном граматичком роду у овом акту, без дискриминације се односе и на мушкарце и на жене.

Члан 194.**(Престанак важења)**

Почетком примјене овог пословника престаје примјена Пословника Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 33/06, 41/06, 91/06, 91/07, 87/09 и 32/12).

Члан 195.**(Ступање на снагу)**

Овај пословник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјењиваће се од почетка новог сазива Дома.

***

„Службени гласник БиХ“ број 88/15

Члан 3.

(Ступање на снагу)

Ове измјене Пословника Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине ступају на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

***

“Службени гласник БиХ“ број 96/15

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ове измјене и допуне Пословника Дома народа Шрламентарне скупштине Босне и Херцеговине ступају на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

***

“Службени гласник БиХ“ број 53/16

Члан 2.

(Ступање на снагу)

Ове допуне Пословника Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине ступају на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".